

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΤΟΣ ΣΤ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1957

ΑΡΙΘ. 7

ΧΑΙΡΕ ΝΥΜΦΗ ΑΝΥΜΦΕΥΤΕ...

Γλυκοχαράζει. Ἡ ἀνοιξὶς σκορπάει γύρω τὰ λεπτὰ ἀρώματά της σὰν ἀνασασμοὺς μικρῶν ἀθῶων παιδιῶν. Σφικτὰ ἀγκαλιασμένοι οἱ κισσοὶ τῶν κάστρων μὲ τὰ λεπτὰ καὶ εὐγενικὰ ἀγιοκλίματά. Εἶναι ἡ ὥρα ποὺ ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ παληοῦ Βυζαντίου εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ κάπιο ἐξωτισμό. Σὰν νὰ πλανῶνται οἱ ἥσκιοι παληῶν μεγιστάνων καὶ πατριάρχῶν καὶ σὰν νὰ ξαναζωντανεύῃ ἡ ἱστορία ἡ παλῆ τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Ἡ χριστιανικὴ ψυχὴ αἰσθάνεται μιὰ ἀθέλητη ἀνάτασί της καὶ ἀφήνεται στὸ λίκνισμα ποὺ δημιουργεῖ ἓνα ἐλαφρὸ μωρμούρισμα ποὺ εἶναι ἡ πρωϊνὴ δοξολογία τῶν πουλιῶν πρὸς τὸν δημιουργό τους. Αὐτὴν τὴν ὥρα καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ὠραία ἀτμόσφαιρα ἓνας κόσμος παλαιότερα καὶ σήμερα ἀκόμη διασχίζει βιαστικὰ τὸν μεγάλο δρόμο τοῦ ἱστορικοῦ Φαναριοῦ μὲ κατεύθυνσι τὸ τέρμα τοῦ δρόμου σχεδόν, τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν. Ξαναγυρίζομε στὴν παλαιότερη καλὴ ἐποχὴ τῆς χριστιανικῆς Πόλης. Ὁ κόσμος αὐτὸς ποὺ διέσχισε στὸ πρωϊνὸ ἀκόμη σύθαμπο τὸν μεγάλο λιθόστρωτο δρόμο τοῦ Φαναριοῦ ἦταν οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ποὺ ξεκινῶντας ἀπὸ κάθε σημεῖο τῆς παληᾶς βυζαντινῆς πρωτεύουσας κατηυθύνοντο τὸ πρωτὶ τῆς Παρασκευῆς—κάθε πρωτὶ Παρασκευῆς—στὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας ποὺ εἶχε σταθῆ ἡ ὑπέρμαχος στρατηγὸς τῆς Πόλης σὲ στιγμὲς μεγάλων κινδύνων της. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ πρωτὶ ἡ συρροὴ τοῦ κόσμου ἦταν μεγαλύτερη καὶ ζωηρότερη. Καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα ἡ ἀνοιξιάτικη πλέον ὑποβλητικὴ. Γιατὶ ἦταν τὸ πρωτὶ τῆς Παρασκευῆς τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου. Ἡ σκέψις μας ὁδοιπορεῖ εὐλαβικὰ στὸν δρόμο αὐτὸ μὲ τέρμα τὴν ἐκκλησία τῶν Βλαχερνῶν. Καὶ ξαναζοῦμε τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ναοῦ αὐτοῦ μὲ τὴν ἔθνικὴν καὶ χριστιανικὴν ἱστορία. Ἐχουν ἀνάψει τὰ καντήλια της ὅλα ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα καὶ τὴν ὥρα τοῦ ὄρθρου οἱ καμπάνες της σημαίνουν τὴν ἄφιξι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Πατριάρχου τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ μεγάλος ἱεράρχης Ἰωακεῖμ ὁ Γ'. Ἦταν παράδοσις τὴν πρωϊνὴ αὐτὴν ἀκολουθία τῆς Παρασκευῆς τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου νὰ τὴν παρακολουθῆ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, μὲ ὄλην τὴν συνοδείαν τῶν πρεσβυτέρων, τῶν ἱεροδιακόνων καὶ

τῶν πατριαρχικῶν ἱεροψαλτῶν. Ἐγέμιζεν ὁ ναὸς ἀπὸ θρησκευτικῆν συγκίνησι καὶ ἱερὸν δέος, ὅταν ἀντηχοῦσε ἡ φωνὴ τοῦ ἀρχοντος πρωτοψάλτη, τοῦ ἀλησμονήτου Ἰακώβου Ναυπλιώτη, μὲ τὸ «εἰς πολλὰ ἔτη», μὲ τὸ ὁποῖον ἐχαιρετίζετο ἡ εἴσοδος τοῦ Πατριάρχου εἰς τὸν σωλέα καὶ ὅταν κατόπιν ὁ ἴδιος ὁ πρωτοψάλτης μὲ τὸν ἀρχοντα Λαμπαδάριο τὸν Κωνσταντῖνο Κλάβα ἤρχιζε νὰ ψάλλῃ τὸν κανόνα:

*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου
καὶ πληρωθήσεται πνεύματος.*

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν ἐπληροῦτο αὐτῇ τῇ στιγμῇ ἐνὸς ἄλλου πνεύματος, ποῦ ἐδημιουργοῦσε μιὰν ἀτμόσφαιρα μυστικισμοῦ. Ξαναζοῦσε ἡ ἱστορία ἡ βυζαντινὴ καὶ ὁ ὀραματισμὸς τῆς Παναγίας περνοῦσε ἀπὸ τὰ μάτια ὄλων καὶ γινότανε μιὰ δυνατὴ ἀκτινοβολία, ποῦ κατηύγαζε τὴν ψυχὴ καὶ τὸν ἐσωτερικὸν κόσμον τοῦ πλήθους τῶν πιστῶν, ποῦ εἶχε γεμίσει τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ μορφή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ θρόνου του περιεβάλλετο μὲ μιὰν βιβλικότητα ὑποβλητικὴ καὶ ὁ κόσμος ἐγονάτιζε, ὅταν ὑψώνετο μεγαλοπρεπῆς καὶ συγκινητικὸς πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις ὁ νικητῆριος καὶ εὐχαριστῆριος ὕμνος καὶ αἶνος πρὸς τὴν Θεοτόκον.

*Τῇ ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια
ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια.*

Σὲ καμμιά ἀσφαλῶς ὀρθόδοξῃ χριστιανικῇ ἐκκλησίᾳ ὁ ὕμνος δὲν ἤκούετο μὲ τόση συγκίνησι καὶ δὲν δημιουργεῖ τοὺς πλέον συγκλονιστικοὺς ἐσωτερικοὺς κόσμους, ὅσον εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτὴν τοῦ Βυζαντίου, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐψάλλετο διὰ πρώτην φορὰν ὕστερα ἀπὸ τὴν κατατρόπωσιν τῶν Ἀβάρων καὶ τὴν ἀτακτὸν φυγὴν τοῦ στόλου των ἀπὸ τὰ νερά τοῦ Κερατείου. Τὴν ὥρα αὐτῇ ποῦ ὁ κόσμος τῶν πιστῶν μὲ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχον ἐπὶ κεφαλῆς ἐδέετο σιωπηλὰ κάτω ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ναοῦ, συνενώνων τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὴν Ὑπέρμαχον στρατηγόν, μιὰ μεγάλη σελίδα τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας ἐφωτίζετο γύρω καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ φωτίζεται μὲ τὴν ἀναύγεια τῆς φωτοβολίας τῆς μεγάλης ἐθνικῆς καὶ χριστιανικῆς νίκης καὶ τοῦ θριάμβου τῆς ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως. Ἡ ἀνάμνησις μιᾶς τέτοιαις ἀκολουθίας τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου ἔχει δεσμίαν τὴν στιγμὴν αὐτὴν τῇ σκέψει μας. Καὶ σὰν ν' ἀκούμε τὴν βροντώδη, ἀλλὰ καὶ συγκλονιστικὴν φωνὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου νὰ χαιρετίξῃ τὴν Θεομήτορα παρθένον:

*Χαῖρε, δι' ἧς νεουργεῖται ἡ κτίσις
Χαῖρε, δι' ἧς βρεφουργεῖται ὁ κτίστης
Χαῖρε, νόμφη ἀνύμφευτε...*

Χιλιάδες κόσμου πιστῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν ὠδευσαν ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Πόλης στὰ πρωινὰ ἀνοιξιὰτικα τῆς ἐποχῆς αὐτῆς γιὰ νὰ συγκεντρωθοῦν στὴν ἐκκλησία τῶν Βλαχερνῶν καὶ μὲ γονυκλισίες νὰ ἐνώσουν τὶς προσευχὲς καὶ τὰ εὐχαριστήριά τους πρὸς τὴν ἀειπάρθενον κόρην τῆς ταπεινῆς Ναζαρέτ. Ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν ἐκεῖ στὸ τέρμα τοῦ Κερατείου κόλπου, παρὰ τὸ σημερινὸ Ἀϊβάν Σεράι, ὑπῆρξε στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, ὄλων τῶν αἰώνων μέχρι καὶ σήμερον, τὸ μεγάλο σύμβολον, τὸ ὁποῖον περιέβαλε ἡ Ὀρθοδοξία μὲ τὴν εὐλάβεια καὶ τὸν ἄπειρον σεβασμὸν της. Καὶ ὅταν μεθαύριο οἱ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν θὰ σημάνουν τὸν ἑσπερινὸ τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου, ἡ σκέψις ὄλων θὰ στραφῆ ἀθέλητα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν διὰ πρώτην φοράν ἐψάλη ὠλοκληρωμένη ἡ ἱερά αὐτῆ ἀκολουθία. Θὰ τὴν ὀραματισθοῦν καὶ ὅσοι τὴν ἐγνώρισαν ἔστω καὶ ὡς ἐρείπια σήμερον, κατόπιν τῆς βανδαλιστικῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἀλλοδόξων κυριάρχων. Καὶ ὅσοι τυχὸν κατὰ τὰ παλιὰ καλύτερα χρόνια ἠτύχησαν νὰ παρακολουθήσουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτὴν τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ ὑποβλητικὴν αὐτὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου, ποῦ ἐψάλλετο χοροστατοῦντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κατὰ τὶς πρωινῆς ὥρες, ἀκούοντας τὸν χαιρετισμὸν πρὸς τὴν Θεοτόκον,

Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε,

θ' ἀφήσουν τὴν ἀκοή τους νὰ λικνισθῆ ἀπὸ τοὺς ἤχους τῆς βροντώδους καὶ ὑποβλητικῆς φωνῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Οἱ αἰῶνες ἐπέρασαν. Ἡ θρησκεία καὶ τὸ ἔθνος ἐπέρασαν ἀπὸ στάδια ποικίλα ἀντιμετωπίζοντας γεγονότα ἀντίξοα καὶ περιστάσεις ἐναντίες καὶ τραγικές. Ὅμως τὸ ποίημα αὐτὸ τῆς χριστιανικῆς Ὀρθοδόξου ἐμπνεύσεως καὶ ἐκδηλώσεως, οἱ χαιρετισμοὶ πρὸς τὴν Ἀειπάρθενον σύμμαχον καὶ στρατηγὸν τοῦ Βυζαντίου, παραμένει ἀμετάβλητο εἰς τὸ βάθος καὶ τὴν ἐξωτερικὴν του ὀραϊότητα. Καὶ τὸ ποίημα αὐτό, ἀνυψώνοντας τὴν χριστιανικὴ ψυχὴ πρὸς τὴν ὀραϊότητα τῆς παρθενίας καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τῆς ἀγνείας τῆς κόρης ποῦ ἀντίκρουσε ἐκστατικὸς ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ἀγκαλιάζει στὴν σκέψι μας τὸ ὄραμα τῆς φυλῆς ὑπὸ τὰς διαφόρους φάσεις καὶ ἐκδηλώσεις. Μὲ σκέψι γονατισμένη ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθοδοξία, ὡς συνέχεια τῶν βυζαντινῶν προγόνων της, συμμετέχει εἰς τὴν εὐλαβίαν πρὸς τὴν Θεοτόκον χαιρετιστήριον ἔκρηξι, καθὼς γιὰ πρώτην φοράν ἀνεπέμφθη ὡς νικητήριος παιᾶν καὶ ὡς εὐχαριστήριος αἶνος ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν γεμάτη εὐλάβεια καὶ μυστικισμὸ ἀτμόσφαιρα τῆς ἐκκλησίας τῶν Βλαχερνῶν:

*Χαῖρε τῶν δακρῶν τῆς Εὔας ἡ λύτρωσις
Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.*

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΜΑΣ ΠΕΝΘΗ

Ἐπιμνημόσυνον λογίδριον εἰς τὸν Κύπριον ἥρωα Γρηγόριον Αὔξεντιου ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάμου κ. Εἰρηναίου.

Διὰ Σε τὸν μέγαν ἡρωϊκὸν νεκρὸν, Γρηγόριε Αὔξεντιου, ἡ Ἐκκλησία συμπαρίσταται σήμερον μετὰ τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν σου καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, ἵνα ἀναπέμψῃ τὰς δεήσεις της πρὸς τὸν Κύριον. Ὁ θάνατός σου δὲν εἶναι ἐξαφάνισις, ὅπως ἐπίστευσαν οἱ διῶκταί σου. Ἀπὸ τὴν θανάτωσίν σου ἐγεννήθη μία ἀστραπὴ τοῦ πνεύματος, λάμψις τῆς ἐλευθερίας, ποὺ κατηύγασε τὸ στερέωμα τῆς παγκοσμίου ἱστορίας. Αἱ σταγόνες τοῦ αἵματός σου ποὺ ἔρραναν τὸ ἔδαφος τῆς μαχομένης Πατρίδος σου δὲν θὰ ἀποβοῦν ἐπὶ ματαίῳ, ἀλλὰ θὰ γιγαντώσουν τὴν πίστιν τῶν συμπολεμιστῶν σου, θὰ κραταιώσουν τὰς ἐλπίδας των περὶ δικαιοσύνης τοῦ μεγαλειώδους ἀγῶνος τῆς Μεγαλονήσου Κύπρου. Συγκίνησιν ἱερὰν καὶ ρίγη θαυμασμοῦ ἐγέννησε ἡ ρώμη Σου καὶ ἡ ἀνδρεία σου εἰς ὅλον τὸ πανελλήνιον, ἡ καταφρόνησις τοῦ θανάτου, τὸν ὁποῖον μετόσην ὑπουλόγητα καὶ ἀνανδρεῖαν ἐπέβαλον ἀνόσιοι σκέψεις καταχθονίου Δυνάστου. Τὸ ὄραμα τῆς ἐλευθερίας ποὺ δίδει νόημα εἰς τὴν ζωὴν, συνεῖχε καὶ ἐφλόγιζε τὴν ἡρωϊκὴν ψυχὴν σου. Ὅλον τὸ ὕψος τοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὸν κόσμον δὲν τὸ σημειῶνουν οὔτε ἡ πρόοδος τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, οὔτε ἡ πολυπλοκος τεχνικὴ ποὺ προσεπόρισε μεγίστην ὕλικὴν καὶ καταστροφικὴν δύναμιν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἰσχυρῶν τῆς Γῆς. Πολιτισμὸς ἀληθινὸς εἶναι ἡ ἐλευθερία, ἡ ὁποία φωτιζομένη ἀπὸ τὴν θείαν χάριν τοῦ Χριστοῦ βιοῦται καὶ γίνεται δικαιοσύνη καὶ ἀλληλεγγύη ἀτόμων καὶ ἔθνῶν, γίνεται ἀκόμη ἐκουσία θυσία τῶν μὲν χάριν τῶν δέ. Αὕτῃ ἡ ἐλευθερία, ἡ φωτισμένη ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, γίνεται ἀγὼν καὶ νίκη κατὰ τοῦ θανάτου καὶ θρίαμβος Ἀναστάσεως.

*Ὡς μάθουν οἱ Δυνάσταί, οἱ στραγγαλισταί τῆς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ τῆς Μεγαλονήσου, ὅτι ἡ ἔνδοξος ἱστορία χιλιετηρίδων, πλήρης φωτὸς καὶ ἀνωτέρων μορφῶν πολιτισμοῦ, ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν αἰώνων. Νέφη Μαρτύρων καὶ Ἡρώων ἔγιναν ὀλοκαυτώματα χάριν τῆς ἐλευθερίας, χάριν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἡ πορεία τῆς ἱστορίας τοῦ Ἔθνους τῶν Ἑλλήνων εἶναι πλήρης ἡρωϊκῶν πράξεων, ποὺ ἐξαγοράζουν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι πίστις βαθεῖα τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς Ἱστορίας, ποὺ εἶναι πάλη τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ ἀγαθὸν ἔχει τὴν τελευταίαν λέξιν εἰς τὴν ζωὴν, οὐχὶ ἡ τυραννία καὶ ἡ καταδυνάστευσις, ποὺ εἶναι ἄρνησις τῆς

ζωῆς, κυριαρχεῖ εἰς τὸ τέλος. Ἐκείνη ποῦ θριαμβεῦει τελικῶς εἶναι ἡ ἐλευθερία. Αὐτὸ τὸ μεγάλο δίδαγμα σημειώνει ἡ τεραστία θεανδρική φυσιογνωμία τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον: «ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή», «ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου» ἀναφωνεῖ τὸ ἀψευδές στόμα τοῦ Κυρίου. Ἡ ζωὴ του εἶναι νίκη κατὰ τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ θανάτου, εἶναι θρίαμβος ἐντὸς τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ ζωὴ Του εἶναι ἐλευθερία, εἶναι ἀλήθεια θριαμβεύουσα. Ἀνταποκρίνεται εἰς τοὺς ἀγίους παλμούς πάσης ἀνθρωπίνης ψυχῆς, δι' αὐτὸ καὶ συγκινεῖ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι πνεῦμα καὶ φῶς ἀληθείας, ἡ ἐλευθερία εἶναι τὸ ιδεῶδες τῆς, ὁ πανάγιος πόθος τῆς. Τὰ Ἑλληνικὰ παλληκάρια αὐτὴν τὴν φλόγα τῆς ἐλευθερίας ἠσθάνοντο νὰ καίη μέσα εἰς τὰ στήθη των κατὰ τὰς κρισίμους στιγμὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τῶν 300 τοῦ Λεωνίδα τῶν Θερμοπυλῶν, μέχρι τῶν ἡρώων Ἑλλήνων τῆς γραμμῆς Μεταξᾶ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον κατὰ τῶν Γερμανῶν, ἡ Ἑλλάδα ὡς ὄραμα ἀληθείας καὶ λάμπις ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ ἐφλόγιζε τὰς ψυχὰς των. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἑθνικῆς Παλιγενεσίας, κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ Μεσολογγίου διὰ δαυλῶν τοῦ Χριστοῦ Καψάλη καὶ ἀργότερον δι' ἀνημμένων δαυλῶν τῶν Ἡγουμένων τῶν ἱερῶν Μονῶν Σουλίου καὶ Ἀρκαδίου τῆς Κρήτης ἀνετινάσσοντο πυριτιδαποθῆκαι, ἵνα συνταφοῦν μετὰ τῶν ἰδίων ἐθνομαρτύρων οἱ αἰώνιοι ἐχθροὶ τοῦ Ἔθνους. Ἔτσι τὰ Ἑλληνικὰ παλληκάρια προσεφέροντο ὡς μεγάλη θυσία διὰ τὸν θρίαμβον τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἔθνους.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴ φλόγα τῆς ἐλευθερίας ἠναλώθη ἡ παλληκαριά σου, μεγάλε νεκρὲ Γρηγόριε Αὐξεντίου, διὰ νὰ καταταχθῇ ἡ ψυχὴ σου εἰς τὴν χορείαν τῶν Μαρτύρων καὶ Ἡρώων τοῦ Ἔθνους, διὰ νὰ φεγγοβολῇ ἡ μνήμη σου αἰωνίως εἰς τὰς γενεὰς τῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ τὰς ὀδηγῇ τὸ φωτεινὸν παράδειγμά σου εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, τῆς θυσίας καὶ τῆς νίκης, εἰς τὴν ἀνάστασιν τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας τὸ φῶς καὶ ἡ δόξα ἠλέκτριζε τὴν ἡρωϊκὴν σου ψυχὴν, ὅπως φωτίζει καὶ θὰ φωτίξῃ αἰωνίως ὅλον τὸν κόσμον. Αἰωνία καὶ ἀλησιμόνητος θὰ παραμείνῃ ἡ μνήμη σου ἐντὸς τῆς ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅλων τῶν λαῶν τῆς Γῆς.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ

Τιμὴ σ' ἐκείνους ὅπου στήν ζωὴν των
ὄρισαν καὶ φυλάγουν Θερμοπύλες.

Ποτὲ ἀπὸ τὸ χρέος μὴ κινῶντες·
δίκαιοι κ' ἴσοι σ' ὅλες των τὲς πράξεις
ἀλλὰ μὲ λύπη κιόλας κ' εὐσπλαγχνία·

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΓΗΡΑΤΟΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΑΣ ΧΡΕΟΣ (*)

Ἄλλὰ τί εἶναι Γῆρας;

Δέν γνωρίζω, ἀν ὑπάρχη ἀκριβῆς ἐπιστημονικός ὀρισμὸς τοῦ γῆρατος. Ἄν ὅμως θάνατος εἶναι ἡ ἀνικανότης νὰ διατηρήσωμεν πλέον τὸ σωματικόν μας περίβλημα..., γῆρας πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀδυναμία μας νὰ τὸ ἀναγεννήσωμεν, μὲ νέα ζωτικὰ στοιχεῖα.

Καὶ εἶναι ἄρα γε τὸ γῆρας ζήτημα χρόνου ἀπλῶς; Εἶναι γέρων λοιπὸν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος παρὰ τὰ μακρὰ του ἔτη, αἰσθάνεται, ὅτι μεστοῦται ἀκόμη καὶ αὐξάνει; Ὅτι τὸ πνεῦμα του γίνεται φωτεινότερον καὶ ὠραιότερον; Καὶ ὅτι ἤμπορεῖ ν' ἀναπτύσῃ καὶ ν' ἀνανεώσῃ τὰς ἱκανότητάς του;

Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐγὼ τοῦλάχιστον, συμφωνῶ μὲ τὸν περίφημον Στρατηγὸν Μὰκ Ἄρθουρ, ὁ ὁποῖος, ὅπως ἀνέγνωσα, ἔχει ἀναρτήσῃ εἰς τὸ γραφεῖόν του τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν:

«Ἡ νεότης καὶ τὸ γῆρας, δέν εἶναι μία περίοδος ζωῆς. Εἶναι μία κατάστασις ψυχῆς. Τὰ

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 148 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

γενναῖοι ὁσάκις εἶναι πλούσιοι, κ' ὅταν
εἶναι πτωχοί, πάλ' εἰς μικρὸν γενναῖοι,
πάλιν συντρέχοντες ὅσο μποροῦνε
πάντοτε τὴν ἀλήθεια ὁμιλοῦντες,
πλὴν χωρὶς μῖσος γιὰ τοὺς ψευδομένους.

Καὶ περισσότερη τιμὴ τοὺς πρέπει
ὅταν προβλέπουν (καὶ πολλοὶ προβλέπουν)
πὼς ὁ Ἐφιάλτης θὰ φανῇ στὸ τέλος
κ' οἱ Μῆδοι ἐπὶ τέλους θὰ διαβοῦνε.

(Κ. Καβάφης)

χρόνια μόνον τὸ δέρμα ρυτιδώνουν. Ἡ ψυχὴ ὅμως τότε μόνον ρυτιδώνεται, ὅταν χάσῃ τὸν ἐνθουσιασμόν της, καὶ τὰ ἰδανικά της. Εἶσαι τόσον νέος, ὅση εἶναι ἡ πίστις σου, καὶ ὅσαι εἶναι αἱ ἐλπίδες σου. Εἶσαι τόσον γέρον, ὅσον ἡ ἀμφιβολία σου καὶ ἡ ἀπελπισία σου.

Ἐφ' ὅσον ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου δέχεται τὰ μηνύματα τῆς χαρᾶς, τῆς ὁμορφιάς, τοῦ θάρρους καὶ τοῦ Μεγάλου καὶ Ὑψηλοῦ, πού πηγάζουν ἀπὸ τὴν Γῆν μας αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὸ Ἄπειρον, ὁ ἄνθρωπος εἶναι νέος. Ὅταν ὅμως τὰ σύρματα πού μᾶς φέρνουν τὰ μηνύματα αὐτὰ ἀποκοποῦν, καὶ τὴν καρδιὰ μας τὴν σκεπάσῃ τὸ χιόνι τῆς ἀπελπισίας, καὶ ὁ πάγος τοῦ κυνισμοῦ, τότε πραγματικῶς ἔχεις γηράσει. Καὶ ὁ Θεὸς ἄς λυπηθῇ τὴν ψυχὴν Σου..».

*

Νομίζω, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχουν οἱ διαφωνοῦντες πρὸς τὰς ἀπόψεις αὐτὰς τοῦ ἠρωϊκοῦ Στρατηγοῦ.

Σκοπὸς δὲ καὶ ἐπιδιώξεις τῆς νεοσυστάτου Ἐταιρείας μας αὐτὸς θὰ εἶναι. Νὰ μὴ κοποῦν ποτέ—κατὰ τὸ δυνατόν—τὰ σύρματα αὐτά, πού φέρνουν τὰ μηνύματα τῆς χαρᾶς, τοῦ θάρρους, καὶ τῆς ἐλπίδος σὲ κάθε συνάνθρωπόν μας, πού τὸν ἐδάμασεν ὁ καιρὸς καὶ ἡ σκληρὴ βιοπάλη. Νὰ μὴ ἐπιτρέψωμεν ποτέ νὰ παραμένουν ἔρημα, ἀβοήθητα, καὶ βυθισμένα σὲ παγερὴν καὶ ἀποκρουστικὴν κοινωνικὴν ἀδιαφορίαν, τὰ Γηρατεία.

Φιλοδοξοῦμεν νὰ πειθαναγκάσωμεν τὴν σύγχρονην ζωὴν, ἡ ὁποία τυφλή, πυρετικὴ ἀπὸ ἀκορέστους πόθους, καὶ ἀπὸ ἠθικὴν ἀναρχίαν, ἀντιπαρέρχεται ἔμπρὸς ἀπὸ τὴν ἀπροσμέτρητην ἐνίοτε δυστυχίαν τῶν ἀπομάχων τῆς ζωῆς, ν' ἀναβλέψῃ. Ν' ἀποκτήσῃ ρυθμὸν καὶ εὐγένειαν τὸ παραπαῖον βῆμά της. Καὶ νὰ σταθῇ ἔμπρὸς τῶν εὐλαβικῆ, καὶ γεμάτῃ ἀπὸ κατανόησιν καὶ στοργῆν, καὶ ὅπως ὁ καλὸς ἐκεῖνος Σαμαρείτης τῆς Εὐαγγελικῆς παραβολῆς!

Καιρὸς, πιστεύομεν, εἶναι, τὰ βήματά μας νὰ τὰ

καθοδηγῆ πάντοτε ἡ ἀγάπη καὶ ἡ γενναιοφροσύνη.

Τὸ βραδύ, ἀλλὰ ἀδιαπτῶτως —ἀτυχῶς— συνεχιζόμενον χαλάρωμα τῶν ἀνωτέρων συναισθημάτων καὶ τῆς ἀλληλεγγυότητος, καὶ ἡ μετάπτωσις μιᾶς μερίδος τῆς Κοινωνίας μας εἰς ὀργὴν καὶ εἰς ἐχθρότητα, πού διέσπασε πρὸς στιγμὴν τὴν κοινωνικὴν μας ἐνότητα, καὶ εἶδαμεν τοὺς φρικαλέους σπασμοὺς τοῦ μίσους της, νὰ γεμίζουν τὴν Ἑλλάδα μας ἀπὸ μαρτυρικοὺς τάφους καὶ τὰ μάτια μας ἀπὸ δάκρυα, καιρὸς εἶναι, νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ τὴν ἀτονίαν τῆς βουλήσεώς μας εἰς φιλόλληλον δρᾶσιν, καὶ νὰ μᾶς προσανατολίσῃ σταθερῶς, πρὸς μίαν ζωὴν περισσότερον πειθαρχημένην, καὶ περισσότερον συνεπτῆ πρὸς τὸ ἠθικὸν καὶ τὸ Ἐθνικὸν μας χρέος.

*

Καὶ δὲν ὑπάρχει ἀσφαλῶς εὐγενέστερον καὶ ὠραιότερον ἰδανικὸν ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν, πού δημιουργεῖ γύρω της εὐτυχίαν. Καὶ πού μὲ φαιδρότητα, μὲ ἀποφασιστικότητα, καὶ μὲ ἀπερηφάνευτην ἀπλότητα σκορπίζει γύρω της ἀκούραστα τὴν καλωσύνην καὶ τὴν χαράν!

Ὁ περίφημος Ὁλλανδὸς ζωγράφος Rembrand, πού εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ἐσπούδασε, κατὰ ποῖον τρόπον, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ψυχῆς καὶ τῶν συναισθημάτων, λαξέβονται τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀνθρώπων ἐπάνω εἰς τὰς φυσιογνωμίας των, ἀνεκάλυψε τὴν μεγαλυτέραν ὠραιότητα εἰς τοὺς γέροντας. Εἰς δὲ τοὺς περιφήμους πίνακάς του ἐπέτυχε μὲ τὴν μεγαλοφυΐαν του ν' ἀποτυπώσῃ ὅλην τὴν ἀσύλληπτην εὐγένειαν, καὶ ὅλον τὸ ἤρεμον καὶ ἀκτινοβόλον μεγαλεῖον, πού ἀποπνέουν εἰς τὰς ὄψεις των οἱ παρήλικες ἐκεῖνοι, πού ηὔτυχησαν νὰ ἔχουν μίαν γαληνίαν ζωὴν, καὶ τοὺς καθωδηγοῦσε μία ἀπλῆ, σοφὴ, καὶ γενναία ψυχὴ!

Καὶ ἡ εὐγενικὴ φιλοδοξία τῆς Ἑταιρείας μας εἶναι νὰ πλημμυρίσῃ ἡ Ἑλληνικὴ μας κοινωνία ἀπὸ γέ-

ροντας, ὡσάν αὐτούς, πού ἐζωγράφισεν ὁ Rembrand. Γέροντας, πού εἰς τὰ χεῖλη τους νά ἀνθίζῃ τὸ μειδίαμα τῆς εὐφροσύνης. Καὶ τὰ μάτια τους ν' ἀντανακλοῦν τὸ φῶς, τὴν γαλήνην, καὶ τὴν αἰθρίαν τοῦ Οὐρανοῦ μας.

Γνωρίζομεν τί θὰ μᾶς ἀπαντήσουν οἱ δύσπιστοι. Οἱ θετικισταί. Οἱ βαθεῖς καὶ συνωφρωμένοι. Καὶ βαρεῖς τὴν ὄψιν, ἀλλὰ καὶ τὸν νοῦν!

— Δαιμόνια καὶ ἐξαίσια λαλεῖς. Ἄλλὰ χιμαίρας. Καὶ ὄνειροπολήματα. Καὶ φαντασίας φλεγμαινούσης, καὶ ὑπερτροφικῆς λεπταισθησίας ἀποκυήματα!...

Τοὺς ἀπαντῶμεν. Ὀνειροπολήματα, ναί! Χιμαίρας ὅμως, ὄχι!

Τὸ ὄνειρον, ἀγαπητοί μου, ναί. Τὸ ὄνειρον ὑπῆρξε πάντοτε ἢ εὐφορος καὶ γόνιμος γῆ, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἐβλάστησεν, ἤνθησεν, καὶ ἐκαρποφόρησεν ὁ σπόρος τῆς πραγματικότητος. Ἡ ψυχικὴ διάθεσις εἶναι ἢ μυστικὴ καὶ ὑπέροχος δύναμις, πού ρυθμίζει καὶ κατευθύνει τὸν ροῦν τῶν γεγονότων! Ἡ πρόοδος κάθε ἐπιχειρήσεως, ὅπως καὶ κάθε ἄλλο μεγαλουργημα, ἀρχίζει πρῶτον εἰς τὴν φαντασίαν. Καὶ ἀπὸ τοὺς πύργους τοῦ ἀέρος, πού θεμελιώνονται πρῶτον εἰς τὴν σκέψιν, γεννῶνται κατόπιν καὶ ὄρμοῦν ὡσάν βέλη πρὸς τὰ ὕψη, οἱ οὐρανοξύσται τῆς Γῆς. Καὶ ὅσον βαθυτέρα εἶναι ἢ ὄνειροπόλησις, καὶ ὅσον τελειότερα ἢ ἀφαίσεις, τόσον καὶ ὁ στόχος εἶναι ἐπιτυχέστερος. Καὶ τόσον τὰ ἐπιτεύγματα θετικώτερα. Ἡ ὄνειροπόλησις καὶ ἡ πίστις, εἶναι οἱ γονεῖς τῶν θαυμάτων. Ὀνειροπόλησεν ὁ Κολόμβος καὶ ἀνεκαλύφθη ἡ Ἀμερικὴ. Ὀνειροπόλησεν ὁ Ρήγας Φεραῖος, καὶ ἀνεπήδησε μέσα ἀπὸ τὰς κατακόμβας τετρακοσίων χρόνων δουλείας ἐλευθέρᾳ ἡ Ἑλλάς. Εἰς τοὺς ὄνειροπόλους, ἀγαπητοί μου, ὑπάρχει πάντοτε ὁ περισσότερος Θεός!.....

*

Ἄλλως τε ἡ Ἱατρικὴ Ἐπιστήμη ἔχει ἐπιτύχει ἕως τώρα πάρα πολλά, διὰ τὴν παράτασιν τοῦ μέσου ὄρου

τῆς ζωῆς. Μία δὲ νέα εἰδικότης ἡ Γεροντολογία ἢ Γηριατρική, ὅπως ἄλλοι τὴν ἀποκαλοῦν, ἀσχολεῖται μὲ πάθος, καὶ διὰ τὴν περαιτέρω παράτασιν, καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν τοῦ Γήρατος.

Ἐπεκτείνουσα ἀπαύστως τὸν ἔλεγχόν τῆς ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, καὶ διαπιστώσασα, ὅτι ἡ ζωὴ ὠρισμένου εἴδους χελωνῶν παρατείνεται ὑπὲρ τὰ διακόσια ἔτη, καὶ ὅτι μερικὰ φυτὰ εἶναι μακροβιώτατα, ὅπως π.χ. τὸ κοκαῖνόδενδρον τῆς Καλλιφορνίας, τὸ ὁποῖον ζῆ ὑπὲρ τὰ 4.000 ἔτη, ἀγωνίζεται ν' ἀποκαλύψῃ ποῖον εἶναι τὸ μυστικόν τῆς μακροβιότητός των, διὰ ν' ἀντλήσῃ διδάγματα εὐεργετικά διὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Πλήθος διαπρεπῶν βιολόγων καὶ φυσιολόγων, μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ραδιενεργῶν ἰσοτόπων, ἐρευνᾷ μὲ ἐμβρίθειαν τὴν ὅλην μυστηριώδη διαδικασίαν τῆς γενέσεως τῆς ζωῆς, τῆς ἀναπτύξεώς της, καὶ τῆς φθορᾶς της. Οἱ δὲ σαρκοβόροι γύπες τοῦ γήρατος καὶ τοῦ θανάτου σφαδάζουν, συλληφθέντες μέσα εἰς τὸ θαυματουργόν πλέγμα τῶν παμφώτων προβολέων τῆς Ἐπιστήμης.

Καὶ ἡ διαπίστωσις εἶναι, ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ κύτταρα τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ ἡμποροῦν νὰ διατηροῦν -διὰ τῆς διαιρέσεώς των- τὴν ἰκανότητα νὰ πολλαπλασιάζωνται, καὶ τοιουτοτρόπως ν' ἀναπληρώνωνται αἱ καθημεριναὶ φθοραί, τὸ Γῆρας, εἶναι δυνατόν, ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ μακρόν.

Ἐξηκριβώθη ἐπίσης, ὅτι τὰ κύτταρα ὠρισμένων ὀργάνων μας, ὅπως ἡ καρδιά, οἱ νεφροί, τὰ νεῦρα, καὶ τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖά μας, φθείρονται ἐνωρίτερον καὶ χάνουν τὴν ἰκανότητα τῆς ἀνανεώσεώς των.

Ὡς ἐκ τούτου, τὰ πρῶτα θλιβερὰ μηνύματα παρακμῆς καὶ γήρατος δὲν εἶναι αἱ ἀθῶαι λευκαὶ τρίχες, ποὺ ἐμφανίζονται δειλαὶ καὶ παρθενικαὶ εἰς τὴν κεφαλὴν μας, καὶ τὰς ὁποίας, ὀργίλοι, σπεύδομεν νὰ ἐκριζώσωμεν, ἀλλὰ προέρχονται ἀπὸ τὰ ὄργανα αὐτά. Καὶ διὰ τοῦτο,

τὸ πεδῖον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης στρέφεται μὲ ζῆλον, εἰς τὸ νὰ γνωσθῆ καὶ ν' ἀποκαλυφθῆ ἡ αἰτία τοῦ ἐκφυλισμοῦ τῶν κυττάρων των. Ἡ δὲ εὐτυχῆς ἀπάντησις, ἡ ὁποία θὰ μᾶς δοθῆ εἰς τὸ ζήτημα, εἶναι αὐτονόητον, ὅτι θὰ μᾶς δώσῃ νέον ὄπλον διὰ τὴν εὐτυχῆ καταπολέμησιν τοῦ Γήρατος.

Ἦδη πρὸ πολλοῦ, ὁ μέγας φυσιολόγος Μπουφφὸν παρατήρησεν, ὅτι ὁ μέσος ὄρος τῆς ζωῆς παντὸς ὀργανισμοῦ εἶναι τὸ ἐξαπλάσιον περίπου διάστημα, ποῦ ἀναγκαιοῖ, ἕως ὅτου φθάσῃ οὗτος εἰς τὴν πλήρη του ὠριμότητα. Τοιουτοτρόπως ὁ ἵππος, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστὸν ὠριμάζει εἰς τὸ τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἔχει μέσῃ διάρκειαν ζωῆς 25 ἔτη. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἀναλογίαν ἐπομένως, ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ὠριμάζει εἰς τὸ 25ον ἔτος τῆς ζωῆς του, θὰ ἔπρεπε νὰ ζῆ 150 ἔτη. Καὶ ὅμως τοῦτο δὲν συμβαίνει. Πιστεύουν λοιπὸν οἱ βιολόγοι, ὅτι τὸ ὄριον τῆς ζωῆς πρέπει νὰ ἀνέλθῃ εἰς τοὺς 150 χρόνους!

*

Καὶ ἄς μὴ νομίση κανεὶς, ὅτι «τυφλὰς ἐλπίδας ἐνοικίζω εἰς τὰς ψυχάς», διὰ νὰ ἐνθυμηθῶ τὸν περίφημον στίχον τοῦ Αἰσχύλου εἰς τὸν Προμηθεῖα Δεσμώτην του.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον Ἑβραῖον Πατριάρχην Μαθουσάλαν, ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ τὴν Γραφικὴν μαρτυρίαν 969 ἔτη, μνημονεύεται ἡ περίπτωση τοῦ Νουμᾶ Κούγνα ἀπὸ τὴν Βεγγάλην, ὁ ὁποῖος ἐπιστεύετο ἀπὸ ὄλους, ὅτι εἶχεν ἡλικίαν 370 ἐτῶν, ὅταν ἀπέθανεν κατὰ τὸ ἔτος 1566. Περὶ αὐτοῦ ἐπίσης λέγεται, ὅτι τέσσαρας φορὰς ἠλλάξε ὀδόντας. Καὶ ὅτι διαδοχικῶς ἔλαβεν ὡς συζύγους ἑπτακοσίας γυναῖκας. Ἐπίσης εἰς μίαν ἐνεπίγραφον πλάκα εἰς τὸ Οὐεστμίνστερ Ἀμπεῦ τῆς Ἀγγλίας ἀναγράφεται ὅτι ὁ Χένρι Τζέκινς ἀπέθανεν τὸ 1670 εἰς ἡλικίαν 169 ἐτῶν. Ἀναφέρεται μάλιστα ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἐργατικότης, καὶ ἡ πραότης τοῦ ἀποθανόντος. Ὅλοι δὲ θὰ ἐνθυμησθε τὸν περίφημον Τοῦρκον Ζάρο

Ἄγαν, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε κατὰ τὸ ἔτος 1934 εἰς ἡλικίαν 161 ἐτῶν.

Καὶ διὰ τὸ μὴ ἐμφανίζωμαι ἐπὶ πλέον πιθανολογῶν καὶ ἀκροβατῶν ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου θέματος, λεπτομερεῖς μαθηματικοὶ καὶ στατιστικοὶ πίνακες καταδεικνύουν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι σήμερον ζοῦν περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι παλαιότερον. Τὸ δὲ γεροντολογικὸν ἴδρυμα τῆς Ὁξφόρδης κατέδειξεν, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1985 θὰ ὑπάρχουν εἰς τὴν Μ. Βρετανίαν ὀκτὼ ἑκατομμύρια ἄνθρωποι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μὲ προβάδισμα τῶν γυναικῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔχουν ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 65 ἐτῶν....

Σπουδαιότατα ὅμως ἀπὸ πάσης πλευρᾶς εἶναι καὶ τὰ πορίσματα, εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξε τὸ τελευταῖον—τρίτον κατὰ σειράν—συνέδριον Γεροντολογίας, τὸ ὁποῖον πρὸ ἑξαμήνου συνῆλθεν εἰς τὸ Λονδῖνον. Εἰς τοῦτο παρεκάθησαν ἑξακόσιοι σύεδροι ἐξ ὅλης τῆς Γῆς. Τὴν δὲ Ἑλλάδα ἐξεπροσώπησεν, κατόπιν ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας—Ὑγιεινῆς, ὁ Διευθυντῆς ἰατρὸς καὶ ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τῆς Ἑταιρείας μας κ. Τσοῦκας. Τὰ δὲ κυριώτερα συμπεράσματα τὰ ὁποῖα, συμφώνως πρὸς τὴν ἐκθεσιν του, προέκυψαν, εἶναι τὰ ἑξῆς:

1) Εἶναι κατορθωτὴ ἡ αὔξησις τοῦ μέσου ὄρου ζωῆς. Καὶ γενικώτερον ἡ παράτασις τῆς.

2) Εἶναι δυνατὴ ἡ πρόληψις πολλῶν ἐκ τῶν νοσημάτων τῆς γεροντικῆς ἡλικίας.

3) Εἶναι πραγματοποιήσιμος ἡ ἰσορρόπησις, ἡ διατήρησις, καὶ ἡ ἀναζωπύρησις τῶν ζωτικῶν δυνατοτήτων τῶν ἐνηλίκων, μέχρι βεβαίως λογικοῦ ὁρίου.

4) Εἶναι ἐπιτευκτὴ ἡ διατήρησις τῆς πνευματικῆς διαυγείας καὶ τῆς διανοητικῆς ἀποδόσεως τῶν Γερόντων.

5) Εἶναι κατορθωτὸς ὁ εὐχάριστος τρόπος ζωῆς τῶν Γηρατειῶν, καὶ ἡ ἐνεργὸς διατήρησις τοῦ ἐνδιαφέροντός των διὰ τὴν ζώην.

6) Εἶναι κατορθωτὴ ἐπίσης ἡ πρόληψις τῆς μετα-

βολῆς τοῦ χαρακτῆρος τῶν Γερόντων, καὶ ἡ ἀπασχόλησις των εἰς ἐλαφράς, καὶ κυρίως διανοητικάς, ἐργασίας, ὅπου μάλιστα ἡ πολύτιμος πεῖρά των θ' ἀπέβαινε χρησιμωτάτη.

Σαφεῖς καὶ κατηγορηματικαὶ εἶναι αἱ διαπιστώσεις τοῦ Γεροντολογικοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου τοῦ Λονδίνου. Ὡς δὲ εἶναι αὐτόδηλον, εὐρύτατα διαγράφονται τὰ ὅρια τοῦ ὄλως νέου, καὶ σπουδαιοτάτου τούτου κλάδου τῆς Ἱατρικῆς Ἐπιστήμης. Καὶ πρόθεσις μας εἶναι, ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῶν, νὰ χαράξωμεν, νὰ θεμελιώσωμεν, καὶ νὰ ἀρτιώσωμεν τὴν δρᾶσιν τῆς νεοπαγοῦς Ἑταιρείας μας, μὲ βασικὸν κίνητρόν μας καὶ στόχον μας, νὰ ἐπιτευχθῇ τελικῶς, ὅπως ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, ἀποδίδεται ἡ πρέπουσα καὶ ὀφειλομένη προσοχή, τιμὴ, καὶ χαρὰ πρὸς τοὺς ἀπομάχους τῆς ζωῆς. Καὶ γενικώτερον, νὰ προστατευθοῦν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς τὰ Γηρατειά.

Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τούτον, μὲ τὴν πολύτιμον συμπάραστασιν καὶ ἀρωγῆν τοῦ Ε.Ε.Σ., χάρις εἰς τὴν κατανόησιν τὴν ὁποίαν συνητήσαμεν ἀπὸ τὸν ἐπιφανῆ του Πρόεδρον κ. Γεωργακόπουλον, θὰ λειτουργήσῃ κατ' αὐτὰς τὸ πρῶτον Ἱατρεῖόν μας, εἰς τὸ ὁποῖον ἐντελῶς δωρεάν, θὰ παρέχεται στοργικὴ καὶ ἐπιμελημένη ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις πρὸς τοὺς προσφεύγοντας εἰς αὐτὸ ἀπόρους Γέροντας!...

(Συνεχίζεται)

ΘΕΟΔ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

«Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ περισσιῶτος λαοῦ... Τὰ ταμεῖα αὐτῶν ἐμπλησον παντὸς ἀγαθοῦ· τὰς οὐζυγίας αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμοιοῖα διατήρησον· τὰ νήπια ἐκθρῆσον· τὴν νσότητα παιδαγωγήσον· τὸ γῆρας περιεκέρατῃσον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησαι· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε, καὶ σύνναρον τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ».

(Ἀπὸ τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μ. Βασιλείου).

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΜΑΣ

Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία, πὼς ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ντυνόμεθα, ὄχι μόνο δὲν στερεῖται σημασίας, ἀλλὰ κ' ἐπηρεάζει σημαντικὰ τὴ ζωὴ μας.

Τὸ ντύσιμό μας—ὁποιοδήποτε καὶ νᾶναι—φανερώνει τὴν ἐσωτερικὴ μας διάθεση. Κ' ἐπιδρᾷ βασικὰ στὴ σκέψη μας, πὸς κάθε μιὰ εἶναι καὶ μιὰ δύναμη δημιουργικὴ. Καὶ μιὰ πραγματικότητα θεμελιακὴ. Γιατὶ ἀπλούστατα οἱ στοχασμοὶ μας ὑφαίνουν τὴ μοῖρα μας. Καὶ τὰ συναισθήματά μας τὸ ριζικὸ μας. Κι' ὅπως εἶπεν ὁ Σολωμός, «ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἑαυτοῦ του εἶναι Θεός»...

*

Πιστεύω, πὼς κανεὶς δὲν θᾶχῃ ἀντίθετη γνώμη, πὼς ἓνα ὠραῖο καὶ καινούργιο φόρεμα μᾶς χαρίζει πάντοτε ἓνα εὐχάριστο συναισθημα, καὶ πὼς μᾶς γεμίζει ἀπὸ χαρὰ. Ὅπως καὶ τὸ ἀντίθετο συμβαίνει. Ἐνα δηλαδὴ παληό, λερὸ καὶ τριμμένο ρούχο μᾶς γεννᾷ κάποιο αἶσθημα μειονεκτικότητος. Καὶ μᾶς ὑποβάλλει μιὰν ἀόριστη δυσθυμία καὶ κακοκεφιά.

Γι' αὐτὸ βρίσκω, ὄχι ἀπλῶς σωστό, ἀλλὰ ἐπιβεβλημένο νὰ προσέχωμε καὶ νὰ περιποιούμεθα τὸ ντύσιμό μας, καὶ νὰ μὴν ἀφήνουμε τὰ ρούχα μας νὰ ρεῦουν ἐπάνω μας, ὅπως αὐτὸ γίνεται συχνά. Εἴτε ἀπὸ ἀδικαιολόγητην ἀναμελιὰ καὶ ἀδιαφορία. Εἴτε καὶ ἀπὸ φιλαργυρία καμμιὰ φορά.

*

Τὸ νέο καὶ τὸ ὠραῖο φόρεμα μᾶς εἶναι τόσο χρήσιμο καὶ ἀπαραίτητο, ὅσο σχεδὸν μᾶς εἶναι καὶ ὁ καθαρὸς ἀέρας, πὸς ὀξυγονώνει τὰ πνευμόνιά μας. Γιατὶ ἀπὸ τὴ διάθεση πὸς ἔχει τὸ πνεῦμα μας ἐπηρεάζονται, καὶ ἤμπορεῖ μάλιστα νὰ εἰπῇ κανεὶς, ὅτι διαμορφώνονται καὶ οἱ ὄλικές συνθήκες τῆς ζωῆς μας. Ἡ ψυχὴ μας εἶναι τὸ ἐργαστήρι, μέσα στὸ ὁποῖο δημιουργοῦμε τὴ προσωπικότητά μας. Καὶ ἡ κακοκεφιά εἶναι ἀρρώστια. Καὶ ἀρρώστια μάλιστα μεγάλη, πὸς κάνει καὶ τὸ σῶμά μας ν' ἀρρωστᾷ.

Ἐχομε χρέος λοιπόν, νὰ καλλιεργοῦμε πάντα μέσα μας εὐχάριστη διάθεση. Κι' αὐτὴν μᾶς τὴν προσφέρει ἀναμφισβήτητα ἓνα νέο καὶ ὠραῖο φόρεμα, γιατί κάνει τὸ πνευμά μας ὀλιγώτερο βαρὺ, καὶ περισσότερο χαρούμενο. Ἐνῶ ἀπὸ τὸ παληὸ καὶ τὸ τριμμένο ρούχο, θαρρεῖ κανεὶς πὼς ἀναδίνονται καὶ τρυπώνουν στὴν ψυχὴ του ὄλες οἱ ἔγνοιες καὶ οἱ δυσκολίες, καὶ ὄλα τὰ βάσανα καὶ οἱ στενοχώριες, πὸς ἐσυντρόφεψαν κ' ἐδάβρυναν τὴς πα-

ληές μας ημέρες. Είναι λοιπόν βλαβερό να φοροῦμε παληὰ ἐνδύματα, όταν ἡμποροῦμε νὰ φορέσωμε καινούργια. Ὅπως εἶναι ἐντελῶς ἀνόητο, τὸ νάμαστε ρυπαροὶ καὶ ἀποκρουστικοὶ στὴν ἐμφάνισή μας, όταν εἶναι στὸ χέρι μας νάμαστε καθαροὶ καὶ μοσχομουρισμένοι.

Αὐτὸ τὸ παράδειγμα μᾶς τὸ δίνει καὶ μᾶς τὸ διδάσκει κάθε στιγμή κι' ὅλη γενικὰ ἡ Φύση τριγύρω μας. Αὐτὴ δὲν φειδωλεύεται διόλου, ὅπως ἔμεῖς οἱ ἄνθρωποι. Κι' οὔτε ἀνέχεται τὰ παληὰ καὶ τὰ φθαρμένα. Κι' ὅλα τὰ πλάσματά της πέρα ὡς πέρα, καὶ δένδρα καὶ ζῶα καὶ πουλιά, ξανακαινουριώνονται, ὅσο ζοῦνε. Κι' ὅλα τους ἀλλάζουν κάθε χρόνο, φύλλα, φτερά, δέρματα, χρώματα καὶ τριχώματα. Κάθε Αὐγὴ ἔχει καὶ μιὰ νέαν ἐμφάνιση, καὶ γύνεται καὶ μιὰ νέα πορφύρα. Καὶ κάθε Δύση, σέρνει πίσω της, καθὼς βυθίζεται στὴν ἄβυσσο τῶν σκοταδιῶν, καὶ μιὰ καινούργιαν μεθυστικὴν ἀλουργίδα. Κ' ἔτσι ἀπὸ ὅλη τὴ Φύση, κι' ἀπ' ὅλη τὴν ἀπειρη ζωὴ τριγύρω μας πηγάζει, σὰν ἀναθυμίαση, μιὰ ἀπροσμέτρητη ψυχικὴ δύναμη, ποῦ μᾶς ξανανειώνει καὶ μᾶς γιάτρευει. Γιατὶ τὰ μάτια μας τρυγοῦν ἀπὸ παντοῦ νεῖατα καὶ χαρὰ καὶ δροσίζεται ἔτσι τὸ πνευμά μας.

*

Ἄλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου—κάθε ἀνθρώπου—χαίρειται πολὺ, όταν ἐνδοσκοπῇ τὸν ἑαυτὸ της κ' αἰσθάνεται πὼς δὲν εἶναι σταχτωμένο ἀποκαῖδι, παρὰ ἔχει ἀκόμα μέσα της τὴ φλέβα ἢ δύναμη καὶ ὄρεξη γιὰ δράση καὶ γιὰ ἐνέργεια. Κι' ὅπως θλίβεται κανεὶς, όταν βλέπῃ στὸν καθρέφτη τὸν ἑαυτὸ του γερασμένον καὶ γεμάτον ἀπὸ ζαρωματιές, ἔτσι νοιώθει κ' ἕνα συναίσθημα θλιβερῆς ἀτονίας καὶ μειονεκτικότητος, όταν φορῇ παληὰ καὶ πολυτριμμένα ρούχα. Καὶ γι' αὐτό, πρέπει καὶ σ' αὐτό, νάμαστε φρόνιμοι «ὡς οἱ ὄφεις». Γιατὶ τὰ φίδια, καθὼς ὄλοι μας ξέρομε, ἀλλάζουν κάθε χρόνο τὸ δέρμα τους. Κ' ἐκεῖ ποῦ τὸ ἀλλάζουν, τὸ παραιτοῦν, χωρὶς νὰ τὸ ζητήσουν νὰ τὸ ξαναφορέσουν ποτέ. Ἔτσι λοιπὸν κ' ἡμεῖς πρέπει ν' ἀποχωριζώμαστε ὀριστικὰ ἀπὸ τὰ παληὰ μας ἐνδύματα. Καὶ ποτέ—μὰ—ποτέ νὰ μὴ ξεχνᾶμε πὼς ἡ ζωὴ μας αὐτὴ εἶναι, κατὰ κύριο λόγο, ἔνταση, καὶ ὄχι ἔκταση. Καὶ ὅτι τὸ καινούργιο κι' ὠραῖο μαζί, εἶναι ὁ βασιλικὸς πολτὸς ποῦ τὴ θρέφει καὶ τὴ δυναμώνει.

Τὸ παληὸ καὶ τὸ φθαρμένο, εἴτε τὸ θέμε εἴτε δὲν τὸ θέμε, μωρίζει θάνατο σὰν τὸ χνῶτο ἐκείνου ποῦναι ἄρρωστος βαρειά. Κι' οὔτε σωστό, οὔτε καὶ ὠφέλιμο εἶναι, νάχωμε πάντα μπροστά στὰ μάτια μας μιὰν εἰκόνα φθορᾶς καὶ ἀποσύνθεσης. Καὶ βέβαια

μ' αὐτὸ δὲν θέλω νὰ εἰπῶ, πὼς πρέπει νὰ ξεχναίμε ὅτι εἴμαστε διαβάτες καὶ περαστικοὶ ἀπὸ τὸν κόσμον μας αὐτό. Τὸ πρεπούμενο εἶναι νὰ διατηροῦμε πάντα καὶ τὰ δύο. Καὶ τὴν αἰσθησὴν δηλαδὴ τῆς μοιραίας φθορᾶς μας, ἀλλὰ καὶ τῆς αἰωνιότητάς μας, καὶ νὰ τὰ ἐναρμονίζουμε στὸ νοῦ μας σὲ μιὰν ἀνώτερη σύνθεσιν. Κ' ἔτσι ν' ἀξιοποιοῦμε καὶ ν' ἀνανεώνουμε διαρκῶς τὴ ζωὴ μας.

*

Ἡ σωστὴ λοιπὸν τοποθέτησή μας ἀπέναντι στὴ ζωὴ ποὺ φεύγει, εἶναι τὸ νὰ ἀναζητοῦμε πάντα μας μιὰ καινούργια πηγὴ χαρᾶς καὶ δημιουργικοῦ κεφιοῦ. Καὶ νὰ μὴ καταφρονοῦμε τὴν εὐχαρίστησιν ποὺ μᾶς δίνει ἓνα ὥρατον φέρεμα. Τὸ καινούργιον εἶναι—κατὰ κανόνα εὐχάριστον. Καὶ τὸ νὰ μὴ γνοιᾶζεται κανεὶς διόλου γιὰ τὸ ντύσιμό του, εἶναι σημάδι ἀτονίας τοῦ ἐνδιαφέροντος του γιὰ τὴ ζωὴ. Καὶ μαζὶ καὶ ἀπόδειξις, πὼς εἶναι ἀτροπικὴ μέσα του ἡ αἰσθησὴ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὡραίου.

Γιατὶ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ποῦχει ζωντάνια μέσα του, καὶ δὲν αἰσθάνεται πραγματικὴ χαρὰ, σὰν μπαίνει στὸ δωμάτιό του, ὅσο φτωχικὸ καὶ νᾶναι, καὶ τὸ βλέπει καλοσυγυρισμένο. Καὶ κάποια λουλούδια νὰ ραίνουν μὲ τὴν ἄχραντην ὁμορφιά τους καὶ μὲ τὸ μῦρον τους τὴν ἀτμόσφαιρά του; Νομίζω, πὼς ὅλοι θὰ συμφωνοῦν σ' αὐτό. Καὶ θὰ παραδέχωνται ἀκόμα, πὼς καθετὶ ποὺ ἢμπορεῖ νὰ μᾶς δημιουργῇ καὶ νὰ μᾶς γεννᾷ ἓνα νέο πνευματικὸ στοιχεῖον, ποὺ μ' αὐτὸ ἀνανεώνεται ἡ χαρὰ μας, εἶναι πρᾶγμα πολυτιμώτατον.

Γιατὶ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, Πολιτισμὸς δὲν θὰ πῆ τίποτε ἄλλο παρὰ διαρκῶς αὐξανόμενῃ πνευματικότητι. Κ' αἰσθησὴ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ὡραίου ποὺ ὀλοένα καὶ πλαταίνει μέσα μας. Γιατὶ ὅταν στερέψῃ μέσα μας ἡ δύναμις νὰ βρισκώμε στὰ πράγματα ποὺ μᾶς περιτριγυρίζουν ἀφορμὰς χαρᾶς, εἶναι ἀπόδειξις ὀλοφάνερη, πὼς ἐσάπισαν οἱ ρίζες τῆς ζωῆς μας καὶ πὼς δὲν πρέπει νὰ περιμένωμε πλέον καμιὰν ἀνθοφορίαν, καὶ πὼς καταντήσαμε σὲ ψυχικὴ νέκρωσιν καὶ ἀπολίθωσιν.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, νομίζω, πὼς καὶ ἡ κάποια πολυτέλεια στὴ ζωὴ δὲν πρέπει νὰ λογιᾶζεται σὰν περιττὴ. Καὶ σὰν λάθος καὶ ἀμαρτία. Τὸ νὰ ξεπερνᾷ κανεὶς τὸ ἀναγκαῖον γιὰ τὴ συντήρησίν του μονάχα, καὶ ν' ἀποζητᾷ τὸ περιττὸ καὶ τὸ ὥρατον, εἶναι καὶ αὐτὸ πηγὴ πολιτισμοῦ. Κι' ὅτι καλὸ ἔχει ὁ κόσμος μας αὐτός, εἴτε ζωγραφιές, εἴτε ἀγάλματα, εἴτε λουλούδια καὶ τραγούδια, εἶναι—χωρὶς ἄλλο—κάτι ποὺ βρίσκεται πῶς πέρα ἀπὸ τὴν ἀνάγκην. Εἶναι πείνα τοῦ πνεύματός μας καὶ τῆς ψυχῆς μας. Κι' ὄχι τοῦ κορμιοῦ μας. Κ' εἶναι ἀναμφισβήτητον, πὼς ὅσο με-

γαλώνουν, κι' όσο λεπτότερες γίνονται οι αίσθητικές μας ανάγκες, τόσο και περισσότερο διαπερνᾷ τὸ φῶς τῆς πνευματικότητος τὴν παχυλὴ καὶ σκοτεινὴν ὕλη τῆς ὑπαρξῆς μας καὶ τὴν κάνει νὰ φωσφορίζῃ. Γι' αὐτό, καὶ τὸ καλὸ καὶ προσεκτικὸ ντύσιμο ἀποτελεῖ ἀνάγκη πραγματικὴ τοῦ κάθε καλλιεργημένου ἀνθρώπου.

*

Καὶ δὲν βρίσκω διόλου σωστὸ αὐτὸ πὺ ἐδιάβασα κάπου, ὅτι τάχα τὰ φτερά πὺ φοροῦν οἱ ἀνθρωποφάγοι καὶ τὰ θυσανωτὰ λοφία καὶ τὰ τρικαντὰ πὺ φοροῦν οἱ διάφοροι ἀξιωματοῦχοι, εἶναι μαδημένα ὄλα τους ἀπὸ τὴν οὐρὰ τοῦ ἴδιου γυπαετοῦ τῆς ματαιοδοξίας. Τὸ βρίσκω ὠραιολογία μονάχα.

Τὸ πόσο μᾶς ὑποβάλλει τὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἡ ἐνδυμασία ἐνὸς ἀνθρώπου, τὸ βλέπομε καθημερινῶς στὴ στολὴ πὺ φοροῦν οἱ διάφοροι στρατιωτικοί. Καταντᾷ νὰ νομίζῃ κανεὶς, πὺς ἡ ἀσκήση τῆς ἐξουσίας τους εἶναι ἀναπόσπαστη ἀπὸ τὴν ἐμφάνισή τους καὶ ἀπὸ τὴ στολὴ τους αὐτή. Τὸ βλέπομε ἀκόμη στὴν τήβεννο, πὺ φοροῦν οἱ δικαστικοί μας, ὅταν ἀνεβαίνουν στὴν ἔδρα τους, γιὰ ν' ἀσκήσουν τὸ λειτούργημά τους, καὶ νὰ δικάσουν. Μᾶς τὸ φανερώνουν ἐπίσης τὰ τίμια μαῦρα ράσα πὺ φοροῦν οἱ ἱερεῖς μας.

Ποιὸς εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῇ, καὶ γιὰ τίνος τῆ συνείδηση δὲ θάτανε ἐντελῶς ἀπαράδεκτο τὸ θέαμα ἐνὸς ἱερέα, πὺ μυσταγωγεῖ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ λειτουργεῖ, χωρὶς νὰ εἶναι ντυμένος μὲ τὰ ἱερά του ἄμφια;

Καὶ τί ἄλλο, παρακαλῶ, εἶναι αὐτό, παρὰ σημάδι πὺς τὰ ἐνδύματα καὶ οἱ στολές δὲν μᾶς εἶναι ἀδιαφόρετα; Ἀλλὰ μᾶς συγκινοῦν καὶ μᾶς ὑποβάλλουν; Σάμπως ν' ἀποπνέουν καὶ ν' ἀναδίνεται ἀπὸ αὐτὰ κάποιον ἄυλο στοιχεῖο, πὺ εἰσχωρεῖ στὰ ἄδυστά μας, καὶ μᾶς δημιουργεῖ μιὰ νέα κ' ἐντελῶς ἀλλοιώτικην ἀτμόσφαιραν!

*

Πόσες φορές ἀκόμα δὲ θάτυχε στὸν καθένα μας, ν' ἀντικρύσῃ κάποιον φόρεμα πὺ ἀνῆκε σ' ἀγαπημένο του πρόσωπο, καὶ ἡ λείπει μακριά, ἢ κ' ἔχει ἀποθάνει, καὶ δὲν ἔνοιωσε τὴν ψυχὴ του ν' ἀναρριγᾷ; Καὶ δὲν τῶφερε εὐλαβικὰ καὶ μὲ συγκίνηση θαθεῖα στὰ χεῖλη του; Ποιὸς εἶναι λοιπὸν ὁ λόγος πὺ δοκιμάζομε τέτοιο θαθὺ συγκλονισμό; Κανένας, νομίζω, ἄλλος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ συναίσθημα πὺ ἔχομε τῆ στιγμὴν ἐκείνην, πὺς τὸ φόρεμα αὐτό, πὺ τὸ βλέπομε καὶ τὸ κρατοῦμε στὰ χέρια μας, ἐκπροσωπεῖ τὸν ἀγαπημένο μας. Γιατὶ ὀλάκαιρο εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, διαποτισμένο ἀπὸ τὴν προσωπικότητα καὶ ἀπὸ τὴν ὄντοτήτά του.

Γιὰ τὸν ἴδιον ἐπίσης λόγῳ φοροῦμε συχνότατα διάφορα φυ-

λακτά και χαίμαλιά, πού ἔχουμε μέσα τους τίμιο ξύλο ἢ και κά-
ποιο μικρὸ τεμάχιο ἀπὸ τὸ φόρεμα ἢ και ἀπὸ τὰ ὄστα Ἁγίου.
Κ' ἔχομε τότε τὴν πίστη και τὸ βαθὺ συναίσθημα, ὅτι μᾶς προ-
στατεύει ἀπὸ κάθε ἀνεπίαντεχο κακό, πού μᾶς τριγυρνᾷ. Κι' ἀπο-
κτᾶμε θάρρητα στὸν κίνδυνο. Και τοῦτο, γιατί νοιώθουμε σὰν
ζωντανὴ τὴν παρουσία τοῦ Ἁγίου κοντά μας, ἐπειδὴ τὸ φυλα-
κτιό, πιστεύομε, πὼς περικλείνει τὴν πνευματικὴ του προσωπικό-
τητα. «Ὁ ἀψάμενος ὀστέου ἁγίου και μάρτυρος—λέγει ὁ Μέγας
Βασίλειος—λαμβάνει τινὰ μετουσίαν ἁγιασμοῦ ἐκ τῆς τοῦ σ ῶ-
μ α τ ο ς π α ρ ε δ ρ ε υ ο μ ἔ ν η ς χ ἄ ρ ι τ ο ς».

Γιὰ τὸν ἴδιον ἐπίσης λόγο, ἓνα ἀντικείμενο ὁποιοδήποτε,
πού ἀνῆκε σ' ἓνα μεγάλον ἄνθρωπο, εἴτε καλλιτέχνης ἦτανε εἴτε
και πολιτικός, μᾶς χαρίζει πολλές φορές ἔμπνευση και μᾶς ὑπο-
βάλλει συχνὰ ἰδέες ὑψηλές.

Κι' ἄλλοι πάλι πολλοί, γιὰ νὰ ἐπιτύχη κάποια τους δου-
λειά, ἢ και γιὰ νὰ κερδίσουν ὅταν παίζουν χαρτιά, παίρνουν—γιὰ
γούρι, ὅπως λένε—κάποιο ἀντικείμενον ἀπὸ ἄνθρωπο πού ξέρουν πὼς
τοὺς ἀγαπᾷ, κι' ἔχουν τὴν πεποίθησιν ἔτσι, πὼς τότε εἶναι θὰ πᾶνε
καλά. Σάμπως ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ νὰ ἐκπορεύωνται μυστι-
κὲς κι' ἀόρατες δυνάμεις, γιὰ νὰ πραγματοποιήσουν τὸν πόθο του.
Αὐτὸ βέβαια εἶναι πρόληψη. Μὰ πού ἔχει ἴσως κάποια βάση.
Γιατὶ ὁ κόσμος μας αὐτὸς εἶναι πραγματικὰ μυστήριο τρισεμέγιστο,
πού ἢ γνώση τοῦ ἀνθρώπου δὲν θὰ μπορέσῃ ἴσως νὰ τὸ ἀποκρυ-
πτογραφήσῃ ποτέ. Και τὸ καθετὶ γύρω μας εἶναι και μιὰ ἐστία
ἀκτινοβολίας μυστικῆς και ἀνεπίγνωστης. Και χρέος μας εἶναι
ν' ἀναζητᾶμε πάντα μας ἐκεῖνο πούναι χρήσιμο και ὠφέλιμο.
Κι' ὅπως οἱ κληματίδες, πού γιὰ νὰ προστατευθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνέ-
μους πιάνονται ἀπὸ κάτι στερεὸ και ἀμετακίνητο, ἔτσι: κ' ἐμεῖς
πρέπει νὰ πιανώμαστε ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, πούναι ὁ Χριστός μας. Και
νὰ ποζητᾶμε και τὸ καθετὶ πού θὰ μᾶς δημιουργῇ φαιδρὴ και
εὐχάριστη διάθεση. Και αὐτὴ βέβαια ποτέ δὲ θὰ μᾶς τὴ χάριση
μιὰ φορεσιά, πού ἔχει λυώσει ἐπάνω μας, σὰν νὰ τὴν ἔχη κτυ-
πήσει τὸ κτικιό.

(Συνεχίζεται)

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

«Πὼς εἰσηλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;» (Ματθ. κβ', 11).

«Και τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών». (Ματθ. κη', 3).

«Ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ,
και ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν και' εἰκόνα
τοῦ κτισαντος αὐτόν». (Κολοσ. γ', 10).

ΕΝΑΣ ΠΑΛΑΙΟΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΣ ΙΕΡΕΥΣ

Ο ΠΑΠΑ—ΒΡΕΤΟΣ

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκείνους ἱερωμένους, ποὺ ἡ δράση τους ἔμεινε στὴ μνήμη τῶν μεταγενεστέρων καὶ ποὺ ἡ ζωὴ τους ἔγινε ὑπόδειγμα γιὰ μίμηση, ὑπῆρξε καὶ ὁ Παπᾶ-Βρετός, ποὺ ἔζησε τὸν περασμένον αἰῶνα. Τὰ περισσότερα χρόνια τῆς ζωῆς του ὁ ὑποδειγματικὸς αὐτὸς ἱερεὺς τὰ πέρασε στὸ νησί τῆς Ἰθάκης. Ἐδρασε ὅμως κ' ἔγινε γνωστὸς γιὰ τὰ ἔξοχα προτερήματά του καὶ στὴν Κέρκυρα, στὴ Λευκάδα, στοὺς Παξοὺς, στὸ Αἰτωλικὸ καὶ σ' ἄλλα σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ στὴν Χάλκη, ὅπου διετέλεσε καθηγητὴς τῆς ἐκεῖ Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ὁ παπᾶ-Βρετός, ἂν καὶ εἶχε ἀνώτερη ἐκκλησιαστικὴ μόρφωση, δὲν ἐπέδιωξε ἀξιώματα καὶ βαθμοὺς ἀρχιεροσύνης. Ἡ σεμνότης του καὶ ἡ ταπεινοφροσύνη του τὸν ἐκράτησαν πάντα μακριὰ ἀπὸ ἐπιδιώξεις ἔξω ἀπὸ τὰ καθήκοντα τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διδασκάλου. Ἦταν ἀπὸ τὴν μικρὴν τοῦ ἡλικία ἀφιερωμένος στὴν Ὁρθόδοξην Ἐκκλησίαν μας καὶ στὰ γράμματα καὶ διεκρίθη ἔτσι καὶ στὶς δύο αὐτὲς ιδιότητές του. Ἦταν καλὸς ποιμὴν καὶ ἐδίδαξε μὲ ζῆλον καὶ μὲ ἀφοσίωση ἐπὶ πολλὰ χρόνια ὀλόκληρες γενεές, ποὺ τὶς ὠδηγοῦσε πάντα στὴν εὐσέβεια καὶ στὴν ἀρετὴ.

*

Ὁ Σπυρίδων Βρετός, γυιὸς τοῦ Ἀνδρέα Ἀναγνώστου Βρετοῦ, ἦταν γνωστότατος καὶ ὑπέγραφε μὲ τὸ ἀπλὸν ὄνομα Παπᾶ-Βρετός. Εἶχε γεννηθῆ στὸ χωριὸ Ἐξωγὴ τῆς Ἰθάκης τὴν 16 Ἰουλίου 1816. Σ' αὐτὸ τὸ χωριὸ ὁ πατέρας του Ἀνδρέας εἶχε κτήματα. Καὶ μέσα σ' αὐτὰ τὰ κτήματα ὑψωνόταν καὶ ἡ μικρὴ ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, ποὺ ὑπάρχει μέχρι σήμερα.

Ὁ νεαρὸς Σπυρίδων Βρετός ἐσπούδασε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα στὴν Ἰθάκη. Καὶ σὰν τελείωσε τὸ Λύκειον, πῆγε στὴν Κέρκυρα κ' ἐφοίτησε στὴν Ἰόνιον Ἀκαδημίαν. Τὸ 1835, σὲ ἡλικία 19 χρονῶν, πῆρε τὸ δίπλωμα τῆς Θεολογίας μὲ τὸν ἀνώτατο βαθμό. Ἀμέσως κατόπιν ἐγύρισε στὸ νησί του, τὴν Ἰθάκη, καὶ διωρίσθη διδάσκαλος τοῦ κατωτέρου σχολείου, ὅπου καὶ ἐδίδαξε μέχρι τοῦ 1839. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐνυμφεῦθη μὲ τὴν Αἰκατερίνη Καραβία καὶ ἀπέκτησε μ' αὐτὴν πέντε τέκνα, δηλαδὴ τρία ἀγόρια καὶ δύο κορίτσια. Λίγο ἀργότερα ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ μὲ πολὺν ζῆλον ἐξετέλει τὰ διπλᾶ του καθήκοντα, λειτουργοῦ τοῦ Ὑψίστου καὶ διδασκάλου τῆς νεολαίας. Ἐκτὸς τῆς Ἰθάκης, ἐδίδαξεν ἀργότερα στὸ Αἰτωλικόν, στοὺς Παξοὺς καὶ στὴν Λευκάδα. Σ' ὅλα τὰ μέρη ἀπὸ ὅπου ἐπέρασε ἀφῆκε τὶς ὠραιότερες ἀναμνήσεις, γιὰτι

ἐδίδασκε μὲ προσοχὴ καὶ ἀφοσίωση, γιατί ἡ διήγησή του ἦταν ὑποδειγματικὰ ἠθικὴ καὶ γιατί ἡ ὄλη του πορεία ἦταν εὐαγγελικὴ. Ἔτσι τ' ὄνομά του ἔμεινεν ἀλησμόνητο καὶ σεβαστό.

*

Ἐνεκα τῆς ἐξαιρετικῆς του θεολογικῆς του μορφώσεως καὶ τοῦ ἐξόχου του χαρακτῆρος, τὸ 1839 διωρίσθη προσωρινὸς καθηγητῆς τῆς θεολογίας στὴν Ἴονιον Ἀκαδημίαν. Ἡ θέσις αὐτὴ ἦταν ὑψηλὴ καὶ πολὺ τιμητικὴ, γιατί ἰσοδυναμοῦσε μὲ ἔδραν καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀρχικὰ ὁ Σπυρίδων ἐδέχθη τὴν ἔδραν καὶ ἐπῆγε στὴν Κέρκυραν γιὰ νὰ τὴν καταλάβῃ. Ἐκεῖ ὅμως ἔμαθεν ὅτι, ἐπρόκειτο ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ὑπέροχον κληρικὸν Κωνσταντῖνον Τυπάλδον, ποῦ εἶχε ψηφισθῆ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας καὶ κατόπιν ἔγινεν Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως. Ὁ Σπυρίδων ἐγνώριζεν ὅτι, ὁ Τυπάλδος κατεδιώκετο ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς γιὰ τὰ φιλελεύθερα φρονήματά του. Μὲ τις τυραννικὲς ἐπεμβάσεις καὶ πιέσεις τῶν Ἀγγλῶν, ὁ Κωνσταντῖνος Τυπάλδος ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ τὴν ἔδραν τῆς Ἴονίου Ἀκαδημίας, ὅπως ἀργότερα ἐξετοπισθῆ ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας μὲ παράνομες Ἀγγλικὲς ἐπεμβάσεις... Ὁ παπᾶ - Βρετὸς, σὰν ἔμαθεν ὅτι οἱ Ἀγγλοὶ καταδιώκουν τὸν Τυπάλδον ὡς πατριώτην Ἕλληνα, ἀπέρριψε τὴν ἔδρα τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἴονίου Ἀκαδημίας καὶ ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἐννοεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν Τυπάλδον, ποῦ τὸν ἐσέβετο καὶ τὸν ἐκτιμοῦσεν ἰδιαίτερα. Αὐτὴ ἡ πράξις τοῦ παπα-Βρετοῦ ἐπολλαπλασίασεν τὴν ἐκτίμησιν σ' αὐτὸν ὄλων τῶν Ἑπτανησίων, ποῦ ἀγωνίζονταν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν των ἀπὸ τὸν ξένον ζυγόν...

*

Ἐγύρισε λοιπὸν ὁ παπα-Βρετὸς στὴν Ἰθάκη καὶ ἐξακολούθησε μὲ ζῆλο τὰ ἱερατικὰ του καθήκοντα. Καὶ ἀργότερα διωρίσθη πάλιν διδάσκαλος στὸ νησί του. Κατόπιν, τὸ 1858, ἐπροβιβάσθη καὶ ἔγινε διευθυντῆς τοῦ Λυκείου Ἰθάκης. Ἡ θέσις αὐτὴ ἰσοδυναμεῖ μὲ σημερινὴν θέσιν γυμνασιάρχου. Ἔτσι ἐδίδασκεν ἀρκετὰ χρόνια τὴν νεολαία τῆς Ἰθάκης καὶ ἐνέπνεε, μὲ τὴ σοβαρὴ καὶ ἀποτελεσματικὴν διδασκαλίαν του, τὴν ζωηρὰν ἀγάπην πρὸς τὰ γράμματα καὶ μαζὶ τὴν πίστην στὸ καθῆκον καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἀφοσίωση. Κατὰφερε λοιπὸν ἔτσι νὰ καταρτίσῃ στὸ μικρὸ νησί μαθητὲς μ' ἐξαιρετικὴν μόρφωση καὶ ἠθικὰ χαρίσματα ἀξιόλογα.

Διευθυντῆ τοῦ Λυκείου Ἰθάκης εὗρισκε τὸν παπᾶ-Βρετὸ καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς Ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μὲ τὴν Ἑλλάδα, ποῦ ἔγινε τὸ 1864. Κατόπιν ὅμως ἀπὸ λίγον καιρὸν ἀπεσύρθη ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία. Τότε ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τοῦ ἔδωσε τὸ παράσημο τοῦ

Ὁ παπᾶ - Βρεττός.

Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος γιὰ τὶς ἔξοχες ὑπηρεσίες του πρὸς τὴν πατρίδα.

Τέσσερα χρόνια ἀργότερα, τὸ 1868, ὁ παπα—Βρετὸς προσεκληθὴ ὡς καθηγητῆς στὴν ἀκμάζουσαν τότε Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης. Μ' εὐχαρίστησιν του ἐδέχθη τὴν τιμητικὴν ἔδραν κ' ἐπῆγε στὸ νησί αὐτὸ τῆς Προποντίδος. Ἐδίδαξεν ἐκεῖ δύο χρόνια, δηλαδὴ ἕως τὸ 1870. Ἄλλ' ἔνεκα τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς υγείας του, ἀναγκάσθηκε νὰ παραιτηθῆ καὶ νὰ φύγῃ, ἀφήνοντας μεγάλη λύπη καὶ στοὺς καθηγητῆς καὶ στοὺς σπουδαστῆς τῆς περιφημῆς ἐκείνης Σχολῆς.

Ἐαναγύρισε λοιπὸν τὸ 1870 στὴν Ἰθάκην καὶ τὸ 1871 διωρίσθη Σχολάρχης στὸ νησί του. Δὲν ἔπαυσεν ἔτσι νὰ διδάσκῃ τὴν νεολαία. Μὰ συγχρόνως ἐδίδασκε καὶ ὄλον τὸν λαόν, ἔδινε σ' ὅλους πολύτιμες ἠθικὰς καὶ πρακτικὰς συμβουλὰς καὶ παρηγοροῦσε ἢ ἐβοηθοῦσε σὲ κάθε δυστυχία... Ἦταν ἀληθινὸς ἐργάτης τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς φιλανθρωπίας!

Παράλληλα ὅμως μὲ τὴν διδασκαλικὴν του ἐργασία καὶ μὲ τὴν φροντίδα του γιὰ ὅλους τοὺς Ἰθακησίους, ἐκτελοῦσε πάντα καὶ τὸ ὑψηλὸν του ἀξίωμα τοῦ ἱερέως τοῦ Ὑψίστου μὲ ἀκρίβειαν, πού ἰδιαιτέρα τὸν ἐχαρακτήριζεν. Εἶναι μάλιστα ἀξιοπαρατήρητο, πῶς, ἐνῶ ἦταν ἀπλὸς ἱερεὺς, ἀνεδείχθη καὶ διέπρεπεν ἀνάμεσα στοὺς ἱερεῖς, ὄχι μονάχα τοῦ νησιοῦ του, μὰ καὶ ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους! Ἡ φήμη του ὡς ὑποδειγματικοῦ κληρικοῦ εἶχεν ὑπερβῆ τὰ στενὰ σύνορα τοῦ νησιοῦ του καὶ τῆς Ἑπτανήσου. Μέσα στὸν κλῆρον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐφημιζετο γιὰ τὰ ἀρμόζοντα στοὺς ἱερεῖς προτερήματά του: τῆς ἀρετῆς, τῆς ἠθικῆς, τῆς γραμματικῆς μορφώσεως καὶ τοῦ ἀγίου βίου.

Αὐτὰ ὅλα τὰ προτερήματα καὶ τὰ προσόντα τοῦ ἱερέως Σπυρίδωνος Βρετοῦ εἶχαν προσελκύσει τὴν προσοχὴν ὄλων τῶν κληρικῶν τῆς Ἑπτανήσου. Κ' εἶναι γνωστὸν ὅτι, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Ἰθάκης Γαβριὴλ Καραβίας, πού ἰδιαιτέρα τὸν ἐκτιμοῦσε, τὸν ἀφῆεν ἀντικαταστάτην του στὴν ἐπισκοπικὴν ἔδραν κατὰ τὰ χρονικὰ διαστήματα τῆς ἀπουσίας του στὴν Ἀθήνα ὡς Συνοδικοῦ. Κατὰ τὰ διαστήματα ἐκεῖνα, ὁ παπα—Βρετὸς διοικοῦσε τὴν Ἐπισκοπὴ τῆς Ἰθάκης μὲ σωφροσύνην, πραότητα καὶ δικαιοσύνην. Ἡ δράση του μάλιστα ἐκείνη ἐπολλαπλασίασε τὸν σεβασμὸν, τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἐκτίμησιν πρὸς αὐτὸν ὄλων τῶν Ἰθακησίων.

*

Τὴν 20 Σεπτεμβρίου 1888, δηλαδὴ σὲ ἡλικία 72 χρονῶν, ὁ ὁ παπᾶ—Βρετὸς ἀφῆκε τὸν πρόσκαιρον αὐτὸν βίον. Στὴν κηδεῖαν του παρευρέθη ὀλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων τῆς Ἰθάκης.

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1957

Κυριακή 7 Ἀπριλίου (Ε' Νηστειῶν)

(Ἐβρ. θ' 11-14)

«Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ... καθαριεῖ τὴν
συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων»
(Στίχ. 14)

[Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ θὰ καθαρίσῃ τὴν
συνείδησί σας ἀπὸ τὰ νεκρὰ ἔργα].

«Φάρμακο ἀθανασίας» ἀποκαλοῦν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, οἱ Πα-
τέρες τῆς Ἐκκλησίας τὴν θεία Κοινωνία. Τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα
τοῦ Κυρίου, ποὺ μεταλαβαίνουμε κάτω ἀπὸ τὰ εἶδη τοῦ ἄρτου καὶ
τοῦ οἴνου, εἶναι ἡ οὐράνια τροφή, ποὺ σώζει ἀπὸ τὸν θάνατο καὶ
χαρίζει τὴν αἰώνια ζωὴ.

Ἐπικήδειόν του ἐξεφώνησεν ὁ τότε νεαρὸς δικηγόρος καὶ κατόπιν
πρόεδρος τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός» Ἴπποκράτης
Σ. Καραβίας, ὁ ὁποῖος μὲ χαρακτηριστικὰ λόγια ἐγκωμιάσε τὸν
ἐξοχὸν ἱερέα καὶ ἀφηγήθη τὴν πολυμερῆ δράση του.

Ἡ διαθήκη τοῦ παπᾶ—Βρετοῦ υπῆρξεν ἀπλή καὶ γεμάτη μὲ
διδάγματα Ἑλληνορθόδοξα καὶ ἠθικά. Ἀλλὰ τὰ περιουσιακὰ στοι-
χεῖα τοῦ διαθέτου ἦσαν ἀσήμαντα ἀπὸ ὑλικὴν ἄποψιν. Ὡστόσο
ἐφρόντισε καὶ στὴν διαθήκη του ὁ παπα—Βρετὸς νὰ προβλέψῃ
γιὰ τὴν ἐπισκευὴ καὶ διατήρησιν τῆς οἰκογενειακῆς του ἐκκλησίας
τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ποὺ εὐρίσκετο μέσα εἰς τὸ κτῆμα του στὸ
χωριὸ Ἐξωγή. Εἶναι συγκινητικὴ αὐτὴ ἡ ἀφοσίωσις τοῦ ἱερέως στὴν
οἰκογενειακὴν του παραδόσιν καὶ στὸ χωριὸ τῆς γεννήσεώς του...

*

Αὐτὴ, σὲ σύντομη περιγραφή, ἦταν ἡ ζωὴ τοῦ παπα—Βρετοῦ.
Ἦταν μιὰ ζωὴ διδασκτικὴ καὶ ὑποδειγματικὴ. Ζωὴ μακαρίου
ἀνθρώπου, εὐσεβεστάτου Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, σεβαστοῦ ἱερέως,
ὑπερόχου διδασκάλου, ἀγαθοῦ οἰκογενειάρχου, ἠθικωτάτου καὶ
ἐναρέτου πολίτου.

Ἔως σήμερα ἡ ὠραία μνήμη τοῦ παπα—Βρετοῦ μένει ζωηρὴ
καὶ ἄσβυστη στὴν Ἰθάκη καὶ ὑπάρχει σὰν ἀόρατη σκέπη στὸ ἦσυχον
νησί. Καὶ οἱ ἀπόγονοί του, τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς, διατηροῦν
τὸ ὄνομά του καὶ τὸ παράδειγμά του σὰν ἱερὰ κειμήλια...

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

Αὐτὴ τὴ μεγάλη καὶ πανευφρόσυνη ἀλήθεια τόνισε πρὶν ἀπὸ λίγο κι' ὁ μέγας Παῦλος, διαβεβαιώνοντας: «Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ... θὰ καθαρῖση τὴ συνείδησί μας ἀπὸ νεκρὰ ἔργα».

Σκοπὸς κι' ἐπαθλο τῆς νηστείας, πού τὸν μακρὺ, δύσκολο κι' ἔνδοξο δρόμο τῆς διαβαίνομε ἀκόμη μέσα στὴν Ἁγία Τεσσαρακοστή, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, πού θὰ εἰσέλθῃ σὲ κάθε πιστό του τέκνο, μὲ τὴ θεία μετάλῃψι.

«Ἐγὼ εἶμαι ἡ ζωὴ», εἶπε. Καὶ πάλι: «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον».

Κι' ὁ Παῦλος, ἡ μεγάλη αὐτὴ ἡχώ τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ, ἐπαναλαμβάνει τώρα εὐκαιρα, πὼς γιὰ νὰ σωθῇ κανεὶς ἀπὸ τὰ νεκρὰ ἔργα, γιὰ νὰ πλυθῇ καὶ νὰ καθαρῖσθῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν ἀκλόουθό τῆς, τὸν αἰώνιο θάνατο, πρέπει νὰ δεχθῇ μέσα του τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἄλλὰ πὼς θὰ προετοιμασθῇ ὁ χριστιανὸς γι' αὐτὸ τὸ σωτήριο λουτρό, γι' αὐτὴ τὴν ὑπερκόσμια ὑποδοχή, γι' αὐτὸ τὸ οὐράνιο καὶ θεῖο δεῖπνο; Πὼς θὰ προσέλθῃ στὴν τράπεζα τοῦ Κυρίου; Καὶ πὼς πρέπει, φεύγοντας, νὰ συμπεριφέρεται;

Μιά καὶ μοναδικὴ εἶναι, ἀδελφοί μου, ἡ πόρτα ἀπ' ὅπου μπαίνει κανεὶς στὸ θεῖο συμπόσιο. Εἶναι ἡ στενὴ πύλη τῆς εἰλικρινοῦς ἐξομολογήσεως μπροστὰ στὸν πνευματικὸ. Χωρὶς τὴν ἐξαγόρευσι καὶ τὴν ὁμολογία τῶν ἁμαρτημάτων μας, δὲν ἔχομε δικαίωμα νὰ μεταλάβουμε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Λυτρωτῆ μας.

Ὅποιος παραμελεῖ αὐτὴ τὴν προϋπόθεσι καὶ πηγαίνει νὰ κοινωήσῃ χωρὶς νὰ ἐξομολογηθῇ, ὄχι μονάχα δὲν ὠφελεῖται σὲ τίποτε, ἀλλὰ τραβᾷ κατὰ πάνω του τὴν ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, καθὼς ρητὰ προειδοποιεῖ ὁ Παῦλος σὲ μιὰ ἀπὸ τίς ἐπιστολές του. Εἶναι μεγάλη ὕβρις κι' ἀσέβεια στὸν οὐράνιο Βασιλέα νὰ τὸν δεχτῆ κανεὶς ἀψήφιστα, χωρὶς προηγουμένως νὰ τοῦ ἔτοιμάσῃ μέσα του καθαρὸ κατάλυμα, σαρώνοντας μὲ τὴν ἐξομολόγησι τοὺς ρύπους τῆς ἁμαρτίας.

Ἄλλὰ δὲν φτάνει μονάχα αὐτό. Ἔχει σημασία καὶ τὸ πὼς θὰ φερθῇ κανεὶς κατὰ τὸ θεῖο δεῖπνο. Λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος γιὰ ὅσους δὲν προσέρχονται μὲ τὴν πρέπουσα τάξι καὶ τὸν ἀπαιτούμενο σεβασμὸ στὴ θεία κοινωνία: «Ὅταν ὁ βασιλεὺς σᾶς καλέσῃ σὲ συμπόσιον, κάθεστε στὸ τραπέζι μὲ φόβο καὶ παίρνετε ἀπὸ τὰ φαγητὰ πού εἶναι μπροστὰ σας, μὲ συστολὴ καὶ προσοχή. Στὴ θεία λειτουργία, ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς σᾶς καλεῖ στὸ τραπέζι του καὶ σᾶς προσφέρει πρὸς μετάλῃψι τὸν ἀγαπημένο του Υἱό, πού τὰ Χερουβείμ καὶ τὰ Σεραφεῖμ σκεπάζουν, ἀκούοντας τ' ὄνομά του, μὲ τρόμο τίς πτέρυγές τους. Πολλοί, ὅμως, χριστιανοὶ προσέρχονται στὴ θεία κοινωνία μὲ θόρυβο, διαγκωνίζοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ δείχνον-

τας άσέβεια και άφροσύνη. Βάλε στόν νοῦ σου, άνθρωπε, σέ τί τραπέζι προσέρχεσαι. Θυμήσου, ότι ένῶ εἶσαι γῆ και τέφρα, μεταλαμβάνεις Σῶμα και Αἷμα Χριστοῦ».

Ἄλλά και μετά τήν άγία μετάληψι, ὁπότε πάλι ὁ ἴδιος "Άγιος λέγει πῶς «ὁ χριστιανός εἶναι φοβερός στοὺς δαίμονες, πού σκορπίζουν έντρομοι στό διάβα του», χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Ὁ χριστιανός, πού κοινωνήσε, εἶναι φορεῖο τοῦ Χριστοῦ, θρόνος τοῦ Κτίστη, ὅμοιος μέ τούς άγγέλους, πού πάνω στά φτερά τους πατᾶ ὁ Κύριος τῆς δόξης.

Πῶς μπορείς, ἔχοντας τόν Χριστό στήν ψυχή σου και στό σῶμά σου, νά βαδίσης στά μονοπάτια τῶν ὑποχωρήσεων και τῶν συμβιβασμῶν μέ τόν Σατανᾶ; Πῶς εἶναι δυνατὸν ν' άφήσης τόν Βασιλέα σου, πού τώρα εἶσαι ἄρμα του κι' ἠνίοχος του, σέ περιβάλλον ἐχθρικό;

Μέ πίστι, μέ χαρά, μέ καύχησι γιά τόν «Δυνατὸν ἐν ἰσχύϊ», πού εἶναι μαζί σου, ένα μέ σένα, θά προχωρήσης, ἀδελφέ μου, φεύγοντας ἀπό τήν οὐράνια τράπεζα, βέβαιος ότι δέν μπορεί ὁ ἐχθρός νά τὰ βάλῃ μαζί σου. Και θᾶχῃς γιά ἐμβατήριο στήν πορεία σου ἐκεῖνα τὰ γεμᾶτα ἔξαρσι και καύχησι λόγια τοῦ Παύλου: «Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ» [“Ὅλα θά τὰ κατορθώσω χάρις στὸν Κύριο πού μ' ἐνδυναμώνει].

Αὐτὰ τὰ λίγα ἀρκοῦν σήμερα, ἀδελφοί μου, γιά νά θυμηθοῦμε τί πρόκειται νά εἶναι γιά μᾶς ἡ θεία κοινωνία, πρὸς τήν ὁποία βαδίζομε και πλησιάζομε.

Εἶθε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα νά τὰ τυπώσῃ βαθεῖα στήν ψυχή σας κι' ἡ χάρις τοῦ Κυρίου νά μᾶς ἀξιώσῃ νά Τὸν κοινωνήσετε ὅταν θά ἔλθῃ ἡ ὥρα, καλά προετοιμασμένοι, μέ τήν πρέπουσα συμπεριφορά. Κι' εἶθε ἀπό κεῖ και πέρα ν' ἀναδειχθῆτε ἄξια φορεῖα Του. Ἄμην.

Κυριακή 14 Ἀπριλίου (Βαΐων)

(Φιλιπ. δ' 4-9)

«Και ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν»
(Στίχ. 9)

[Κι' ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης θά εἶναι μαζί σας].

Καθισμένος πάνω στό ταπεινὸ πουλάρι, ὁ Κύριος τῆς δόξης εἰσέρχεται σήμερα στήν Ἅγία Πόλι. Οἱ ὄχλοι τὸν ὑποδέχονται μέ Ὡσαννά ὡς βασιλέα, ἀλλὰ ἐκεῖνος γνωρίζει καλά, πῶς ὁ θρόνος πού τοῦ ἐτοιμάζεται και Τὸν περιμένει, ὁ θρόνος ὅπου θ' ἀνεβῆ σέ λίγες μέρες, δέν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸ ἀτιμωτικὸ ἰκρίωμα τοῦ Σταυροῦ.

Ὅμως, μ' αὐτό, ἡ θεία του καρδιά, πού σὰν πυξίδα εἶναι στραμ-

μένη πρὸς τὸν Γολγοθᾶ, δὲν παύει νὰ εἶναι, ἰκανοποιημένη. Κι' εἶναι τόσο ἰκανοποιημένη, ὅσο κανενὸς ἄλλου βασιλέως δὲν ἦταν ποτὲ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀναρρήσεώς του. Γιατὶ ὁ Χριστὸς ξέρει πὼς ἔρχεται νὰ βασιλέψῃ ὄχι σὲ σύνορα καὶ χῶματα, ἀλλὰ στὶς ψυχές. Κι' ὅτι μονάχα μέσα ἀπὸ τὸ σωτήριο Πάθος του, ὅπου τώρα μπαίνει, θὰ ἀναδειχτῇ σὲ ἡγεμόνα μοναδικὸ κι' αἰώνιο, πού θὰ ἐνώσῃ κάτω ἀπὸ τὸ σκῆπτρο του ὅλα τὰ ἔθνη καὶ θὰ τὰ ποι- μάνῃ μὲ τὸν δικό του νόμο.

“Ὅπως τώρα κάθεται πάνω στὸ ὄναριον, τὸ κατ' ἐξοχὴν ὑπομο- νητικὸ αὐτὸ ὑποζύγιον, ἔτσι θὰ καθίσῃ στὶς ψυχές πού θὰ ὑπομεί- νουν τὸν λόγο του καὶ θὰ δεχτοῦν τὴν κυριαρχία του. Καὶ ὅπως τὰ πόδια τοῦ ζώου αὐτοῦ, τὸ ὁποῖο εἶναι σήμερα ὄχημά του ἀντὶ τῶν Χερουβείμ καὶ τῶν Σεραφεῖμ, πατοῦν πάνω στὰ στρωμένα ἱμάτια τῶν φίλων του, ἔτσι κι' ἡ δόξα, οἱ χαρὲς καὶ τὰ θέληγτρα τοῦ κό- σμου τούτου θὰ καταπατηθοῦν ἀπὸ ἐκείνους, πού θ' ἀγαπήσουν τὸν Ἰησοῦ, θὰ γίνουν ἔμψυχοι θρόνοι του, ὑποζύγια τῆς θείας του μεγαλωσύνης.

Μοναδικὸς κι' ὀλότελα διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς βασιλεὺς εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Δὲν στηρίζει τὴν ἐπικράτησί του καὶ τὴν κυριαρχία του στὴ βία καὶ στὸν σίδηρο, ἀλλὰ στὴν πραό- τητα καὶ τὴν εἰρηνικὴ συμπεριφορά.

Θεὸ εἰρήνης τὸν προσφωνεῖ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη μὲ τὸ στόμα τοῦ Ἡσαΐου. Θεὸ εἰρήνης τὸν ἀποκαλεῖ κι' ἡ Καινὴ Διαθήκη μὲ τὴ γραφίδα τοῦ Παύλου.

Ἡ εἰρήνη, ἡ πραότης, ἡ ἐπιείκεια, ἡ ἄκρα διακριτικότης πρὸς τὴν ἐλευθερία τῆς ἀνθρώπινης θελήσεως, εἶναι τὸ πρῶτιστον καὶ κύριον χαρακτηριστικὸν του ὡς μέλλοντος βασιλέως τοῦ κόσμου, ὡς ἐκείνου πού ἔρχεται νὰ ξαναπάρῃ αὐτὴ τὴν ἰδιοκτησία του, πού κατεῖχε ὁ παρείσακτος καὶ σφετεριστὴς Διάβολος.

Ὁραματιζόμενος τὴν βασιλικὴν εἴσοδον τοῦ Χριστοῦ στὶς ψυχές, πού τίς συμβολίζει ἡ Ἱερουσαλήμ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Βαβυλωνίων, ὁ προφῆτης ἀπευθυνόταν σ' αὐτὲς ἀπὸ τὰ βάθη τῶν καιρῶν καὶ τοὺς συνιστᾷ: Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοὶ πραῦς καὶ ἐπιβε- βηκῶς ἐπὶ ὄνον».

Ἡ Σιών αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐκείνους πού θὰ τὸν πιστέψουν καὶ θὰ γίνουν ὑπῆκοοί του. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἐμεῖς δηλαδὴ οἱ χρι- στιανοί, πού καλούμαστε νὰ δοῦμε στὸν βασιλέα μας τὸ κύριον καὶ πρῶτιστόν του γνώρισμα, τὴν πραότητα, τὴν εἰρηνικὴν συμπερι- φοράν.

Μήπως κι' ὁ ἴδιος, ὅταν ἤρθε στὸν κόσμον καὶ δίδαξε, δὲν φρόν- τισε νὰ δείξῃ καὶ νὰ ἐξάρῃ τὸ μεγάλο του αὐτὸ στόλισμα καὶ δια-

κριτικό τῆς βασιλείας του; Εἶπε; «Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρῶτος εἰμι».

Ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται νὰ βασιλέψῃ μ' αὐτὴ τὴ συμπεριφορά, ποῦ πάλι ὁ Ἡσαΐας, μὲ ἐξαισία γλωσσοῦ, τὴν προεικονίζει σὲ ἓνα ἄλλο σημεῖο τῶν προφητειῶν του, γράφοντας γιὰ τὸν Σωτῆρα:

«Οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ κραυγᾶσει, οὐδὲ ἀκούσουσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς πλατείαις... Κάλαιμον συντετριμμένον οὐ κατεᾶξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει...»

Δὲν θὰ κατεβῆ σὲ ἐριδες, δὲν θὰ κραυγᾶσῃ καὶ δὲν θὰ φωνασκήσῃ στὶς πλατεῖες, ὅπως ὅσοι πάνε νὰ ἐπιβληθοῦν στοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς κυβερνήσουν. Δὲν θὰ πολεμήσῃ σὰν τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς, οὔτε θὰ δημαγωγῆσῃ. Στὸ διάβα του πρὸς τὸν θρόνο, ποῦ τὸν περιμένει στὸ τέλος καὶ ποῦ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὶς ἀνθρώπινες καρδιές, θὰ ἔχῃ πάντα τὸν λόγο ἢ πραότητος του, ἢ λεπτότητος του, ἢ τρυφερῆ του στοργῆ πρὸς τοὺς ἀδυνάτους καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς.

Οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς ἐπιβάλλονται σιορπῶντας τὸν τρόμο, μεταχειριζόμενοι τὴ βία, πατῶντας πάνω στὰ πτώματα καὶ στὰ ἐρείπια. Ἄλλὰ ὁ Ἰησοῦς δὲν θὰ κάμῃ τὸ ἴδιο. Αὐτὸς ἦρθε ἀκριβῶς γιὰ ὅσους τοῦ ἀντιστέκονται καὶ δὲν τοῦ ἀξίζουν. Δὲν θὰ βιάσῃ, δὲν θὰ συντρίψῃ, δὲν θὰ παραμερίσῃ περιφρονητικὰ κανένα. Δὲν θὰ καταστρέψῃ, ἀλλὰ θὰ προσέξῃ, θὰ περιποιηθῇ, θ' ἀνορθώσῃ ὡς Σωτῆρ.

Τὸ μισοσβυσμένο φυτίλι, ποῦ βγάζει μᾶλλον καπνὸ παρὰ φλόγα, τοὺς φτωχοὺς δηλαδὴ σὲ πίστι, δὲν θὰ τοὺς σβύσῃ, ἀλλὰ θὰ κυττάξῃ πῶς νὰ τοὺς ἀνάψῃ. Καὶ τὸ μισοσπασμένο καλάμι, τοὺς ἀμαρτωλοὺς ποῦ εἶναι γιὰ τὴ δικαιοσύνη του ἄξιοι ἀπορρίψεως καὶ καταπατήματος, θὰ τοὺς ἐπιδέσῃ τὰ τραύματα, ἀντὶ νὰ τοὺς τσακίσῃ.

Εἶναι ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης κι' ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης.

Κι' αὐτὸ τὸ γνῶρισμά του ἐξαίρει σήμερα τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα, ποῦ ἀκούσαμε, ἀδελφοί μου.

Ὁ Κύριος ἐγγύς, φωνάζει ὁ Παῦλος. Ὁ Κύριος πλησιάζει, ἔρχεται. Εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς Ἐκκλησίας, ὁ πραῦς βασιλεὺς, γιὰ τὸν ὁποῖο προειδοποίησε ὁ προφήτης. Κι' ὅπως εἶναι ἐκεῖνος — συνεχίζει ὁ Παῦλος — ἔτσι πρέπει νὰ εἶναι κι' οἱ ὑπῆκοοί του. Γι' αὐτὸ καὶ συνιστᾷ εὐθὺς κατόπιν: «Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις.»

Αὐτὸ πρὸ παντὸς ἄς μάθῃ ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ σᾶς, ποῦ καὶ γιὰ τὸν βασιλέα σας εἶναι τὸ κυριώτερό του γνῶρισμα: τὴν ἀπαλόττητα, τοὺς πράους τρόπους, τὴν τρυφερῆ συμπεριφορά σας. Αὐτὰ εἶναι ἡ μεγάλη σφραγίδα τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ λάβαρο τῆς βασιλείας τοῦ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Ἡ αἰτήθεσσα παρά τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἔγκριστις διὰ τὴν χορηγήσειν δανείων εἰς τοὺς μετόχους τοῦ δὲν παρεσχέθη εἰσέτι ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἦδη τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ἐπανήλθε διὰ νέας αἰτήσεώς του παρά τῇ Νομ. Ἐπιτροπῇ. Τυγχάνει εὐνόητον εἶναι ἄνευ τῆς ἐν λόγῳ ἐγκρίσεως οὐδὲν δά- νειον εἶναι δυνατόν νὰ χορηγηθῇ παρά τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἀπεφασίσθη ἡ ἐναρ- ξις πυκνῆς καὶ συστηματικῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐλέγχου τῶν Τοπικῶν Τ.Α.Κ.Ε. παρά τῶν ἐπιθεωρητῶν αὐτοῦ.

— Ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ὑπεβλήθη πρὸς τὸ Διοικ. Συμ- βούλιον αὐτοῦ καὶ ἐνεκρίθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1957. Συνοπτικῶς τὰ πραγματικὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα (I. Κατηγορίας) ἔχουν ὡς ἑξῆς:

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Τακτικὰ	30.210.654	Τακτικὰ	26.657.355
Ἐκτακτα	390.005	Ἐκτακτα	236.020
Σύνολον πραγμ. ἐσόδων	30.600.659	Σύνολον πραγμ. ἐξόδων	26.893.375

Τὸ προβλεπόμενον περίσσευμα μεταξὺ πραγματικῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀνέρχεται εἰς δραχ. 3.707.284.

Ἀναγράφονται ἐπίσης αἱ κατηγορίαι:

Εἰς τὰς εἰσπράξεις :		Εἰς τὰς πληρωμάς :	
α) Κινήσ. Κεφαλαίων	1.238.000	α) Κινήσ. Κεφαλαίων	1.
β) Λογ/μῶν Κεφαλαίων	2.639.500	β) Λογ/μῶν Τρίτων	2.669.501
	3.877.500		2.669.502

Παραβαλλόμενα τὰ προϋπολογιζόμενα κονδύλια τῆς I. Κατηγορίας τοῦ ἔτους 1957 ἐκτὸς «τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου ἀποθεματικοῦ» πρὸς τὰ ὑπάρ- χοντα τελευταία ἀπολογιστικὰ στοιχεῖα τοῦ 12/μήνου 1955/56 (ἰδὲ «Ἐφη- μέριον, τεῦχος ὑπ' ἀρ. 1/1957) ἔχουν ἐν συνόψει ὡς ἑξῆς:

Ἔσοδα (πραγματικὰ)	12μηνον 1955/56	1957	Αὔξ. %
1) Κλάδου Συντάξεων	24.046.427	25.295.655	+5,2
2) > Ἀρωγῆς	1.186.882	1.105.000	-6,9
1) > Ἀσθενείας	3.081.841	4.200.000	+36,3
	28.315.150	30.600.655	+ 8,1

Ἰησοῦ, ἡ στολή τῆς μεγαλωσύνης του, τὸ ἰδίωμα πού σᾶς κάλεσε ὁ ἴδιος νὰ προσέξετε ἐπάνω του καὶ νὰ τὸ ἀντιγράψετε στὸν βίο σας.

Ἔτσι ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης θὰ εἶναι πραγματικὰ μαζί σας, ἔτσι θ' ἀνήκετε ἀληθινὰ στὸ στρατόπεδο τοῦ βασιλέως Χριστοῦ, ἔτσι θὰ εἴσθε γνήσιοι πολῖτες τῆς ἐπιχριστείας του.

Αὐτὰ εἶναι ἡ μεγάλη δύναμις τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ «θώρακός του ὁ ἀπρόσβλητος», ὅπως πολὺ ὠραῖα γράφει κάποιος ἕνας ἀρχαῖος πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας, ὁ «Ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος.

Ἄς γίνῃ, ἀδελφοί μου, μιὰ μικρὴ Σιών ἡ καρδιά τοῦ καθενὸς μας σήμερα κι' ἄς ὑποδεχτῇ τὸν βασιλέα Χριστό, πού εἶναι βα- σιλεὺς εἰρήνης, πραότητος κι' ἐπιεικείας. Κι' ἄς γίνῃ ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἔξῃς ὁ βίος μας ἀντικατόπτρισμα αὐτῶν τῶν θείων καὶ βασι- λικῶν ιδιοτήτων τοῦ Ἰησοῦ.

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

Έξοδα (πραγματικά)	12μηνον 1955/56	1957	Αύξ./%
1) Κλάδου Συντάξεων	20.120.876	23.303.375	+15,8
2) > > Άρωγής	467.427	540.000	+15,7
3) > > Ασθενείας	2.473.107	2.850.000	+15,2
	<u>23.061.410</u>	<u>26.693.375</u>	<u>+15,7</u>

Έκ τής εξέτασεως τών επί μέρους κλάδων κερχωρισμένων προκύπτουν τὰ ἐξῆς :

1. Διὰ τόν κλάδον συντάξεων : Τὸ μεταξὺ ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀπομένον ὑπόλοιπον ἀνέρχεται εἰς δραχ. 1.992.280, ἐνθὲν κατὰ τὸ 12/μηνον 1955/56 ἀνήλθεν, εἰδικῶς, εἰς δραχ. 3.925.551. Καὶ ἐνθὲν τὰ ἐσοδα ἐν σχέσει πρὸς τὸ προηγούμενον τοῦτο 12/μηνον παρουσιάζουν ἄνοδον μόνον κατὰ 5,2%, τὰ ἐξοδα τοῦ αὐτοῦ κλάδου αὐξάνονται κατὰ 15,8%.

2. Διὰ τόν κλάδον ἀρωγῆς : Παρατηρεῖται ἐλαφρὰ αὐξησης τῶν παροχῶν, ἥτις δύνανται νὰ θεωρηθῆ ὡς φυσιολογική, λόγῳ τῆς κανονικῆς ἀξήσεως τοῦ κατ' ἄτομον βοηθήματος ἀπὸ ἑτους εἰς ἑτος.

3. Διὰ τόν κλάδον ἀσθενείας : Παρατηρεῖται αὐξησης τῶν μὲν ἐσόδων κατὰ 36,3%, τῶν δὲ ἐξόδων κατὰ 15,2%. Ἡ αὐξησης τῶν ἐσόδων τοῦ κλάδου τοῦτου προήλθε κατόπιν τῆς ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1956 ἐγκριθείσης ἀξήσεως, ἀπὸ 3% εἰς 4%, τῶν κρατήσεων τῶν ἐνεργουμένων ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἠσφαλισμένων, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐπιβληθείσης, τὸ πρῶτον, ἐπιφορᾶς 3% ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων συντάξεων. Αἱ κρατήσεις αὐτὰ ἐγένοντο ἐν ὄψει τῆς ἀποφαισθεῖσης συστάσεως τοῦ νέου κλάδου τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως. Ἡ σημειουμένη δὲ ἀναδρομικότης αὐτῆς χαρακτηρίζεται ὡς ἐπιβαλλομένη ἐκ τῆς τηρουμένης εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀρχῆς τοῦ « χρόνου ἀναμονῆς », πρὸς δημιουργίαν τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐναρξιν τῶν παροχῶν κερφαλαίων.

Εἰδικῶς ἐκ τοῦ κοινουλοῦ τῶν « παροχῶν » ποσὸν ἐκ δρᾶχ. 19.862.000 προορίζεται διὰ τὰς συντάξεις, ὑπολογισθὲν βάσει τοῦ σήμερον κρατοῦντος συστήματος ὑπολογισμοῦ, γινομένης ἅμα προβλέψεως καὶ διὰ πιθανὴν ἀξήσιν τούτων.

Αἱ συντάξεις διακρίνονται, ὑπὸ ἔποψιν τρόπου ὑπολογισμοῦ εἰς δύο κατηγορίας : τὰς ἀπονεμηθείσας μέχρι καὶ τοῦ Ἰουνίου 1951, κατὰ τὸ παλαιὸν σύστημα τῶν συντελεστῶν, καὶ τὰς ἀπονεμηθείσας ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1951 καὶ ἐφ' ἐξῆς, κατὰ τὸ ἐφαρμοζόμενον καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους σύστημα τῶν « πεντηκοστῶν ».

Οἱ συνταξιούχοι τῆς σήμερον ἀνήκουν εἰς τὰς ἐξῆς κατηγορίας :

1) Γήρατος	617 + 287	ἐκ μεταβιβάσεων	= 904
2) Ἀναπηρίας	269 + 190	> >	= 459
3) Προῦρου θανάτου	1387 + 84	> >	= 1471
4) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας	33 + 5	> >	= 38
5) Δόγῳ γάμου	2		= 2
6) Δόγῳ καταργ. θέσεως	3		= 3
7) Δόγῳ παραίτησ.	1		= 1
8) Πολεμικαὶ	55		= 55
Ἐν συνόλῳ	<u>2.367 + 566</u>		= 2.933 ἄτομα.

Ὁ μέσος ὄρος τῶν παρεχομένων σήμερον συντάξεων εἶναι :

α) γενικῶς δι' ὅλους τοὺς συνταξιούχους	455
β) διὰ τοὺς συνταξιοδοτηθέντας μέχρι Ἰουνίου 1951	406
γ) διὰ τοὺς συνταξιοδοτηθέντας ἀπὸ Ἰουλίου 1951	552
δ) πολεμικαὶ	722
ε) διὰ τοὺς σήμερον συνταξιοδοτούμενους, μετὰ 27 ἐτῶν πραγματικῆν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ὑπηρεσίαν, κατὰ μέσον ὄρον	620

Αί παρεχόμεναι συντάξεις είναι κατ' αναλογίαν μεγαλύτεραι τών μισθών ένεργείας τών ήσφαλισμένων, έφ' ών υπολογίζονται αι πρόσ τό Ταμειον εισφοραί αυτών.

Σημειωτέον, ότι εις τό ποσόν έκάστης παρεχομένης, από τοῦ 1951, συντάξεως προστίθεται πάγιον επίδομα έκ δραχ. 275 ή 309 διά τούς Έφημέριους δ' κατηγορίας, άνευ τοῦ όποίου ή σύνταξις θά ήτο κατά τό ήμισυ σχεδόν μικροτέρα, πάντως όμως άνάλογος πρός τούς μισθοῦς. Αέτω ύσαύτως νά ληφθῆ ύπ' όψιν ότι, ένφ' ό μισθός έφ' οῦ γίνεται ό υπολογισμός τών συντάξεων είναι δραχ. 700, ή σήμεραν παρεχομένη άντίστοιχος σύνταξις δι' ύπηρεσίαν μόλις 27 ετών άνέρχεται εις δραχ. 611. Υπογραμμίζεται έπίσης ώς ιδιαίτερας σημασίας τό γεγονός ότι επί συνόλου 7980 μόλις ήσφαλισμένων έν ένεργεία ό αριθμός τών συνταξιοδοτούμένων άνέρχεται εις τό όντως υπερβολικόν ύψος τών 2933 και τοῦτο συνεπεία τών ισχυουσών άπ' άρχής ύςργετικόν διατάξεσιν δυνάμει τών όποίων άπενεμήθησαν από τά πρώτα δέματα τών Όργανισμοῦ εις άπομάχους ίερεῖς ή και όρφανικός οικόγενείας συντάξεις κατά τρόπον έξαιρετικῶς ένεργητικόν.

Κατά τήν συνεδρίαν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. τῆς 8ης Μαρτίου 1957 άπενεμήθησαν αι κάτωθι συντάξεις :

I. Δ ό γ φ γ ή ρ α τ ο ς. Εις τούς : 1) Πρεσβύτερον Χρῆστον Μακρῆν τοῦ Ίωάννου, τέως έφημέριον τῆς ένορίας Μεγ. Καλυβίων Ί. Μ. Τρίκκης και Σταγών, έκ δρχ. 639 μηνιαίως και από 1.12.1956. 2) Πρεσβύτερον Άριστόδουλον Δαμπαδαρίδην τοῦ Νικολάου, τέως έφημέριον τῆς ένορίας Ί. Ν. Κοιμ. Θεοτόκου Σιδηροκάστρου Ί. Μ. Σιδηροκάστρου, έκ δρχ. 634 μηνιαίως και από 1.2.1957. 3) Πρεσβύτερον Νικόλαον Άδραμίδην τοῦ Πέτρου, τέως έφημέριον τῆς ένορίας Κάτω Ζερβοχωρίου Ί. Μητροπόλεως Βεροίας και Ναούσης έκ δρχ. 634 μηνιαίως και από 1.1.1957.

II. Δ ό γ φ π ρ ο σ ώ ρ ο υ θ α ν ά τ ο υ. Εις τάς : 1) Πρεσβυτέραν Θεοδώραν, χήραν τοῦ αποβιώσαντος τήν 26.10.1957 πρεσβυτέρου Άθανασίου Τσιαμπόκαλου τοῦ Σταύρου, τέως έφημέριου τῆς ένορίας Βελάώρας Εδρυτανίας Ί. Μητροπόλεως Ναυπακτίας και Εδρυτανίας και εις τάς άγάμους θυγατέρας τῆς Μαρίας, Άλίκην, Άμαλλαν και άνηλικούς υιούς τῆς Τιμολέοντα, Γρηγόριον και Νικηφόρον έκ δρχ. 551 μηνιαίως και από 1.11.1956. 2) Ζηνοσίαν, χήραν τοῦ αποβιώσαντος τήν 26.12.1956 Ίεροφάλτου Κων)νου Ρουσσινόπουλου τοῦ Άριστέιδου, τέως Ίεροφάλτου τοῦ Ί. Ναοῦ Άγίου Βασιλείου Παιραιῶς, Ί. Άρχ)πῆς Άθηνών, έκ δρχ. 624 μηνιαίως και από 1.1.1957. 3) Χρυσάνθην, χήραν τοῦ αποβιώσαντος τήν 9.12.1956 Νικολάου Ρηγοπούλου τοῦ Γεωργίου, τέως Γραμματέως τῆς Ί. Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου Άνδρου επί θαμῶ και μισθῶ Τμηματάρχου Α' τάξεως και εις τήν άγαμον θυγατέρα τοῦ Άγγελικῆν, έκ δρχ. 739 μηνιαίως και από 1.1.1957. 4) Πρεσβυτέραν Άργυρῶν, χήραν τοῦ αποβιώσαντος τήν 6.12.1956 πρεσβυτέρου Ίωάννου Παρασκάκη τοῦ Ίωάννου, τέως έφημέριου τῆς ένορίας Μάλεμς τῆς Ί. Έπισκοπῆς Κυθωνίας, Άποκορώνου, έκ δρχ. 460 μηνιαίως και από 7.12.1956.

Μ ε τ ε β ι β ά σ θ η σ α ν α ι σ υ ν τ ά ξ ε ι ς : 1) Τοῦ αποβιώσαντος τήν 19.1.1957 συνταξιόχου πρεσβυτέρου Σπυρίδωνος Παπασηλιοπούλου τοῦ Δημητρίου, εις τήν πρεσβυτέραν αὐτοῦ Αικατερίνην, από 1.2.1957 έκ δρχ. 385 μηνιαίως. 2) Τῆς αποβιώσασης τήν 1.1.1957 συνταξιόχου πρεσβυτέρας Εδφροσύνης Ποταμιάνου τοῦ Γερασίμου εις τήν άγαμον θυγατέρα αὐτῆς Άδαμαντίαν Γερ. Ποταμιάνου, από 2.1.1957 έκ δρχ. 550 μηνιαίως. 3) Τοῦ αποβιώσαντος τήν 14.1.1957 συνταξιόχου πρεσβυτέρου Ίωάννου Παπαγιάννη ή Μπόσκου τοῦ Εδαγγέλου, εις τήν πρεσβυτέραν αὐτοῦ Μαρίαν, από 1.2.1957 έκ δρχ. 437 μηνιαίως. 4) Τοῦ αποβιώσαντος τήν 12.1.1957 συνταξιόχου πρεσβυτέρου Γεωργίου Κωνταντινίδου τοῦ Κυριάκου, εις τήν πρεσβυτέραν αὐτοῦ Σοφίαν, από 1.2.1957 έκ δρχ. 406 μηνιαίως. 5) Τοῦ αποβιώσαντος

τὴν 20.12.1956 συνταξιούχου πρεσβυτέρου Γεωργίου Ἰατροπούλου τοῦ Ἰωάννου, εἰς τὴν πρεσβυτέραν αὐτοῦ Ἀφροδίτην, ἀπὸ 1.1.1957, ἐκ δρχ. 442 μηνιαίως. 6) Τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 2.2.1956 συνταξιούχου πρεσβυτέρου Κωνσταντοῦ Κουλολλά τοῦ Νικολάου, εἰς τὴν πρεσβυτέραν αὐτοῦ Ἐδναθίαν, ἀπὸ 3.2.1957, ἐκ δρχ. 437 μηνιαίως.

Ἄ π ε ν ε μ ἤ θ ῆ σ α ν ἐφ' ἅ π α ῤ Β ο η θ ἤ μ α τ α. Εἰς τοὺς: 1) Χρῆστον Ἰ. Μακρῆν δρχ. 2.960. 2) Χριστόδουλον Ν. Λαμπαδαρίδην δρχ. 3.190. 3) Νικ Πέτρ. Ἀβραμίδην δρχ. 3.190. 4) Πρεσβ. Θεοδώραν Α. Τσιαμπόκαλου καὶ τέκνων τῆς Μαρίας, Ἀμαλίας, Ἀλικῆς, Τιμολέοντος, Γρηγορίου καὶ Νικηφόρου δρχ. 3.150. 5) Ζηνοβίαν χήραν Κ. Ρουσιανοπούλου δρχ. 3.080. Χρυσάνθην χήραν Ρηγοπούλου καὶ θυγατ. Ἀγγελικὴν δρχ. 4.441.50. Πρεσβ. Ἀργυρῶ Ἰωάν. Παρασκάκη δρχ. 3.180.

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αἰδεσ. Γεώργιον Παπαγεωργίου, "Ορμον Μαραθοκάμπου Σάμου. Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 70.792 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν δικαιούσθε νὰ λάβετε τὸ ἐπίδομα τοκετοῦ. Πλὴν ὁμως ἡ χορήγησις τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος δὲν ἤρχισεν ἀκόμη, διότι ὑφίστανται ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὴν νομιμότητα τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, δεδομένου ὅτι ὁ ν. 738, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ὁποιοῦ ἐξεδόθη ἢ ἐν λόγῳ ἀποφασίς, προβλέπει τὴν χορήγησιν μόνον νοσοκομειακῆς περιθάλψεως». Ὡς ἐκ τούτου τὸ Τ.Α.Κ.Ε., ὑπέβαλε εἰς τὸ Νομικόν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐρώτημα περὶ τῆς νομιμότητος ἢ ὄχι τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως. Εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ἡ ἀπάντησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου θὰ εἶναι καταφατικὴ, ἢ χορήγησις τοῦ ἐπιδόματος θὰ εἶναι ἀναδρομικὴ, θὰ λάβουν δηλαδὴ ἐπίδομα τοκετοῦ οἱ ἠσφαλισμένοι τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ τοὺς τοκετοὺς, οἱ ὅποιοι ἐγένοντο μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπ' ἀρ. 70.792 ἀποφάσεως. Ἐπὶ τοῦ παρόντος αἰτησίς σας ἐκκρεμεῖ παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε.—**Αἰδεσ. Κ. Παρασκευόπουλον**, Βελιγοστήν. Ἀυστηρῶς ἐφ' ὅσον διεγράφητε οἰκιοθελῶς ἀπὸ τὸ Τ.Α.Κ.Ε., ἡ ἐπανεγγραφὴ σας εἶναι ἀπηγορευμένη ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου τοῦ Ταμείου. Δικαιολογίαν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαγόρευσιν τῆς ἐπανεγγραφῆς τῶν οἰκιοθελῶς διαγραφέντων ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἀρμόδιοι νὰ δώσωμεν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁμως δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ ὑποβάλετε μίαν αἴτησιν πρὸς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., διὰ νὰ ἔχετε ὑπεύθυνον ἀπάντησιν. Ἐφ' ὅσον γίνῃ δεκτὴ θὰ δύνασθε τὰ προηγουμένα ἔτη νὰ τὰ ἐξαγοράσετε διὰ μηνιαίον δόσωμα.—**Οἰκονόμον Νικόλαον Ἡμίλλον**, Φιλότηιον Νάξου. Σχετικῶς μετὰ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως καὶ τοῦ ἐφ' ἅπαῤ βοηθήματος τὸ ὅποιον θὰ λάβετε ἐξερχόμενος τῆς ὑπηρεσίας, ὑπέβαλον σχετικὸν ἐρώτημα εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ἀπάντησιν δὲ θὰ ἔχετε ἐκ τῶν στηλῶν τοῦ ἐπομένου τεύχους τοῦ «Ἐφημερίου». Ἐφ' ὅσον, ὡς γράφετε, πάσχετε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ προτίθεσθε νὰ ἐξέλθετε τῆς ὑπηρεσίας, φροντίσατε διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν. Ἐπιστώμεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχήν σας ἐπὶ τῆς ἀπαιτουμένης γνωματεύσεως τῶν ἰατρῶν. Πρέπει νὰ ἀναφέρῃ ὅτι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας σας εἰσθε ἀνίκανος» πρὸς τέλος τῶν καθηκόντων σας. Ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ἐρωτήματός σας θὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν προσεχῶς.—**Αἰδεσ. Γεώργιον Μουρτζάκην**, Μουσουῦνταν, Μονοφατισίου Κοήτης. Ἀυστηρῶς, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔχομεν γράφει, διὰ τὴν ἀποστολὴν βιβλίων εἶναι ἀπαραίτητος ἢ προκαταβολὴ τῆς ἀξίας των. Διὰ τὴν ἐπίπιστώσει προμήθειαν βιβλίων γράφατε ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, Ἰασίου 1, Ἀθῆναι. Ἵσως δυναθῇ νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσῃ. Τιμο-

κατάλογος ἀποστέλλεται ταχυδρομικῶς. — **Αἶδес.** Ἄγαθάγγελον Χαλαμπίδην, Νεοχωρόπουλον. Παρακαλοῦμεν γράψατέ μας εἰς ποίαν Μητροπόλιν ὑπηρετεῖτε τώρα καὶ εἰς ποίας εἴχατε ὑπηρετήσει πρὶν, ἐὰν βεβαίως ὑπηρετήσατε. Ἐπίσης ἐὰν γνωρίζετε τὸν ἀριθμὸν Μητροῦ σου παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε. Σχετικῶς μὲ τὴν ὑπόθεσιν σου, λόγῳ τῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας ἐμφανίζει, θὰ σὰς ἀπαντήσωμεν προσεχῶς. — **Αἶδес.** Μιχαὴλ Νατίδην, Ἡγουμενίτσαν Ἰωαννίνων. Ἀναμένομεν πληροφορίας περὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς ὑποθέσεώς σου. Διὰ τὴν ἐπιανεξέτασιν τῆς ὑποθέσεώς σου θὰ ἀπαιτηθῇ νέα γνωμάτευσις τῶν ἰατρῶν. Ἐπιαναλαμβάνομεν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐπιαναφορά σου ἐν τῇ ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ. — **Αἶδес.** Ἰωάννην Δ. Τσίποταν, Κρόκιον Βόλου. Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 4 τεῦχος τοῦ «Ἐφημερίου» σὰς ἀπηντήσαμεν ὅτι, ἐφ' ὅσον ἔχετε συντάξιμον ὑπηρεσίαν 25 περίπου ἐτῶν, θὰ λάβετε σύνταξιν περὶ τὰς 539 δρχ. καὶ ἐφ' ἅπαξ περὶ τὰς 3000 δρχ. Ὁ «Ἐφημέριος» δὲν ἀποστέλλεται εἰς τοὺς ἰ. Ναοὺς. Ἐὰν σεῖς προσωπικῶς δὲν ἐλάβετε τὸ ὑπ' ἀριθ. 4 τεῦχος, γράψατέ μας νὰ σὰς τὸ ἀποστελλομεν ἐκ νέου. — **Αἶδес.** Δ. Μπάραν, Ἀρειανὸν Ναυπλίου. Ἐχομεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν μας τὴν ὑπόθεσίν σου. Δυστυχῶς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. δὲν ἀπεφάνθη εἰσέτι ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος ἐρωτήματος, ἐν σχέσει μὲ τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπηρεσίαν. — **Κον Γ. Χοβέλον,** Παυλόπουλον Ἐδρυτανίας. Τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» δημοσιεύει προκηρῦξεις, ἐφ' ὅσον ὁμοῦς αὐταὶ φέρουν τὴν ὑπογραφήν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. Ἐπομένως θὰ ἀναμενόμεν τὴν ἀποστολὴν ἑτέρας, δεόντως κεκρωμένης. — **Αἶδес.** Δημήτριον Θεοδωρίδην, Νέστον Καβάλλας. Ζητηθέντα φύλλα ἀπεστάλησαν. — **Αἶδес.** Παναγιώτην Α. Δημητράκην, Ψάριον Κορυθίας. Ζητηθέν φύλλον σὰς ἀπεστάλη ταχυδρομικῶς. — **Αἶδес.** Ἀνδρέαν Μούρτον, Παναγίαν Φαρσάλων. Τὸ φύλλον θὰ ἀποστέλλεται εἰς τὴν νέαν σου διεύθυνσιν. Εἰς τοὺς ἰ. Ναοὺς δὲν ἀποστέλλεται ὁ «Ἐφημέριος». Παρακαλοῦμεν ὅπως γνωστοποιήτε εἰς τὸ περιοδικὸν ἐκάστην ἀλλαγὴν τῆς διευθύνσεώς σου, διότι ἄλλως καὶ τὰ ἀποστελλόμενα τεύχη χάνονται καὶ σεῖς στερείσθη τοῦ περιοδικοῦ σου. — **Αἶδес.** Δημήτριον Ρωμαντζᾶν, Βυρὸν Κερκύρας. Ἐνεγράφητε. Ζητηθέντα ἀπεστάλησαν.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασ. Ἡλιάδην, Χαῖρε Νύμφη Ἀνύμφευτε... — **Σεβ. Μητροπολίτου Σάμου κ. Εἰρηναίου,** Ἀπὸ τὰ ἐθνικὰ μας πένθη. — **Θεοδ. Σπεράντα,** Ἡ προστασία τοῦ γήρατος κοινωνικὸν καὶ ἐθνικὸν μας χρέος (Συνέχεια). — **Ἀνθίμου Θεολογίτου,** Τὰ φορέματά μας. — **Φώτου Γιοφύλλη,** Ὁ παπα-Βορέτος. — **Βασ. Μονατάκη,** Κηρύγματα εἰς τὰ ἀποστολικὰ ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν. — **Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.** — Ἀλληλογραφία.

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον :

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Ὁδὸς Φιλοθέης 19, Ἀθήναι. Τηλ. 27-689.

Ἐπιμελητὴς Τυπ/φείου : **Τ. Ρούτσης, Κουκουλάρη 9, Ν. Χαλκηδῶν.**